

Kommunplan 2012-2014

(remissutgåva 2011-04-19)

tyresö kommun

Innehållsförteckning

- Kapitel 1 Inledning och förslag till beslut
- Kapitel 2 Vision för Tyresö kommun år 2030
- Kapitel 3 Övergripande omvärldsanalys och planeringsförutsättningar
- Kapitel 4 Kommungemensamma mål och kvalitetsgarantier
- Kapitel 5 Mål och ekonomiska ramar för verksamhetsområden och kommunala bolag
- Kapitel 6 Investeringsprogram
- Kapitel 7 Uppföljning, utvärdering och kommunikation
- Kapitel 8 Styrprocessens årshjul
- Kapitel 9 Kommungemensamma styrdokument

Bilageförteckning

- 1 Driftbudget 2012-2014
- 2 Finansförvaltning 2012-2014
- 3 Resultaträkning 2012-2014
- 4 Balansräkning 2012-2014
- 5 Investeringsprogram

Kapitel 1. Inledning och förslag till beslut

De förslag som kommunstyrelsen lämnar i kommunplanen ersätter bl a de förslag som tidigare har lämnats i Strategi- och budgetplan, KELP-dokument och investeringsprogram.

Förslaget till kommunplan har utarbetats enligt den nya styrprocess som beslutades av kommunstyrelsen den 29 mars 2011 och godkändes av kommunfullmäktige den 14 april 2011. Till de viktigaste syftena med förändringarna hör att uppnå en större långsiktighet i planeringen genom att kommunfullmäktigt tydligt anger vilka mål som ska uppnås under en treårsperiod. Därmed får nämnderna bättre förutsättningar för sin planering. Till det bidrar också att kommunfullmäktiges beslut fattas i juni istället för i november så att nämnderna och förvaltningarna kan utnyttja hösten för sin planering.

I bifogade förslag till kommunplan för perioden 2012-2014 redovisas i kapitel 2 en vision för hur kommunen har utvecklats till år 2030. Avsikten är att visionen ska inspirera till förhållningssätt och planering på kort och lång sikt som innebär att steg kontinuerligt tas i riktning mot visionen.

I kapitel 3 redovisas en kommunövergripande analys av omvärldsförhållanden av betydelse för kommunens verksamhet och de mål som kommunen avser att uppnå. I kapitlet redovisas även handfasta planeringsförutsättningar i form prognoser över befolkningsutveckling och ekonomiskt utrymme för kommunens verksamhet. Vidare redogörs för hur tillgängliga medel prioriteras mellan olika verksamhetsområden och vilka särskilda satsningar som görs under planeringsperioden.

I kapitel 4 redovisas kammungemensamma mål och kvalitetsgarantier inom områdena ekonomi, personal, medborgarinflytande, bemötande företagsklimat samt effektivitet.

I kapitel 5 redovisas för vart och ett av 23 verksamhetsområden och kommunens bolag en kort verksamhetsbeskrivning, vilka strategiska mål som ska uppnås till slutet av planperioden, vilka ekonomiska resurser som kommer att stå till förfogande för verksamhetsområdet, i förekommande fall vilka investeringar som är aktuella inom området under perioden och slutligen eventuella ändrade betingelser eller andra förhållanden av betydelse för verksamheten under planperioden. De mål och resursramar som anges i detta avsnitt utgör de viktigaste utgångspunkterna för det kommande arbetet med nämndplaner.

I kapitel 6 redovisas när och hur uppföljningen de treåriga målen kommer att ske löpande under planperioden samt hur planen ska kommuniseras till medborgare, förtroendevalda och medarbetare.

I kapitel 7 beskrivs översiktligt förslaget till investeringsprogram. Själva investeringsprogrammet med alla dess ingående poster bifogas kommunplanen (bilaga 5).

I kapitel 8 redovisas vilka olika gemensamma styrdokument som gäller för all verksamhet i kommunen.

I bilagor till kommunplanen redovisas resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys, en sammanställning över intäkter och kostnader för driftbudgetens olika anslag samt investeringsprogram.

Med hänvisning till vad som redovisas i kommunplanen föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa utdebiteringen för 2012 till 19,48 kronor per skattekrona,
2. den i kommunplanens kapitel 2 redovisade visionen för år 2030 ska ligga till grund för den verksamhet kommunen bedriver och planerar liksom för kommunens insatser och påverkan utanför den egna verksamheten,
3. fastställa de kommungemensamma mål för år 2014 som framgår av kapitel 3 i kommunplanen,
4. fastställa de mål för år 2014 som anges för olika verksamhetsområden som anges i kapitel 4 i kommunplanen,
5. fastställa driftbudgetar för budgetåren 2012-2014 enligt vad som framgår av bilagorna 1 och 2 i kommunplanen,
6. fastställa resultaträkningar, finansieringsanalyser och balansräkningar för budgetåren 2012-2014 enligt bilagorna 3 och 4 till kommunplanen,
7. fastställa det investeringsprogram för perioden 2012-2014 som redovisas i bilaga 5 till kommunplanen,

8. godkänna att kommunstyrelsen får besluta om smärre omfördelningar mellan anslagen inom en nämnd om det behövs för att uppnå en bättre samlad måluppfyllelse inom nämndens verksamheter,
9. godkänna att kommunstyrelsen får besluta om sådana omslutningsförändringar i driftbudgetramarna som, utan att förändra nettoramarna och målen för verksamhetsområdet, föranleds av att verksamheternas externa intäkter blir annorlunda än vad som är känt när kommunfullmäktige godkänner kommunplanen,
10. upphäva de regelverk som anges under punkt 9.5 i kommunplanen,
11. godkänna de förändrade principer för investeringsprogrammets uppställning som redovisas i kapitel 6,
12. lån får tas upp inom en ram på 650 miljoner kronor (beslutet redan fattat, KF 2011-03-24, §27) och att
13. godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen för lån till Tyresö Bostäder AB inom en ram av 1 690 miljoner kronor (Beslutet redan fattat, KF 2010-02-18, §10)

Kapitel 2. Vision för Tyresö kommun 2030

Tyresö - den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen

I Tyresö bor nu drygt 50.000 invånare. Det finns en stark känsla för Tyresö. Kommunens läge med närhet till naturen, storstaden och en expansiv arbetsmarknad bidrar till den positiva utvecklingen. Den långsiktiga stadsbyggnadsplaneringen och genomtänkta markanvändningen är en viktig del i kommunens framgång.

Tyresö Centrum är omtalat för satsningen på en genomtänkt förtätning där en del höga byggnader har byggts och en ökad stadsmässighet förverkligats. Det finns ett väl avvägt boende med både bostads- och hyresrätter. Valet att bygga bostäder som är särskilt attraktiva för äldre gör att många väljer att bo kvar, leva och trivas i Tyresö.

Trollbäcken har ett väl utvecklat serviceutbud inte minst tack vare de mindre förtätningar som genomförts runt Trollbäckens Centrum. Den lokala service är god i Tyresö Strand där Trädgårdsstaden färdigställts. Ett nytt mindre centrum med småskalig service har tillkommit vid Trinntorp. Den varsamma omvandlingen av Östra Tyresö som pågått under många år är färdig. Infrastrukturen har byggts ut bland annat med ett tredje körfält på Tyresövägen.

Tack vare en målmedveten och uthållig satsning på skolan har utbildningsnivån höjts markant. Förskolan och grundskolan har ett särskilt fokus på att se varje individ, låta varje barn utvecklas utifrån sin potential. Utvecklingen har gått från ”en skola för alla” till ”en skola för var och en”. Gymnasiet är framgångsrikt i nya lokaler. Tyresö är nu en av Sveriges bästa skolkommuner.

Tyresö är en välmående kommun med små sociala problem. Detta är en konsekvens av en ökad självförsörjning, låg arbetslöshet och rätt prioriteringar inom välfärdens kärna. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och är väl anpassad till de äldres behov och efterfrågan.

Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika föreningsliv. Kommunen har år efter år legat med i toppen när företagsklimatet rankas. Med ett rikt och differentierat näringsliv med många småföretagare är Tyresö något av ett ”Stockholms Gnosjö”. Skrubba är fyllt med mängder av arbetsplatser. Antalet besökande turister har ökat bland annat genom att övernattningsmöjligheterna har blivit fler och Tyresö Slott och park fyllts med aktivitet.

Det medvetna miljöarbetet och förverkligandet av åtgärderna i klimatstrategin har gett goda resultat. Nya hus som byggs är energineutrala. Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt och sammanlänkat med våra grannkommuner vilket lett till kraftigt ökat cyklande. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och

Södertörnskommunerna genom utbyggda tvärförbindelser och även spårbunden trafik.

Kommunens ekonomi är stabil och i bra balans. Underhållet av fastigheter och anläggningar ligger på rätt nivå och det goda samarbetet med grannkommunerna, inte minst på Södertörn, är några av skälen till den goda ekonomin. Tyresö har uppmärksammats nationellt för sina särskilda satsningar på att öka fokus på medborgarna. Det har resulterat i en topposition i landet vad gäller nöjda medborgare.

Kapitel 3. Övergripande omvärldsanalys och planeringsförutsättningar

Befolkningsutveckling

Som framgår av tabell 1 beräknas kommunens befolkning fortsätta att öka. Enligt den befolkningsprognos som utarbetades i mars 2011 kommer antalet invånare att öka med ca 4 100 invånare till år 2020. Det motsvarar en genomsnittlig ökningstakt på drygt 0,9 procent per år.

Tabell 1. Befolkningsprognos för Tyresö kommun

<i>Ålder</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
0	506	518	520	528	518	526	536	548	559	568	577
1-5	3 015	2 941	2 932	2 927	2 914	2 897	2 916	2 931	2 954	2 984	3 032
6	649	660	623	631	621	623	596	611	611	614	605
7-11	3 039	3 123	3 194	3 229	3 218	3 226	3 200	3 135	3 121	3 100	3 092
12-15	2 377	2 308	2 348	2 375	2 464	2 514	2 571	2 637	2 622	2 638	2 608
16-18	2 102	2 006	1 898	1 813	1 728	1 733	1 753	1 802	1 877	1 895	1 948
19-64	24 637	24 824	25 116	25 503	25 719	25 943	26 198	26 447	26 675	26 932	27 187
65-79	5 300	5 536	5 680	5 812	5 870	5 908	5 901	5 860	5 841	5 783	5 727
80-w	1 322	1 373	1 473	1 559	1 652	1 730	1 838	1 959	2 054	2 174	2 288
Summa	42 947	43 289	43 783	44 376	44 703	45 100	45 508	45 930	46 314	46 689	47 064

Prognosen baseras, förutom på sedvanliga demografiska parametrar, på det antal bostäder som beräknas tillkomma under perioden enligt de exploaterings- och utbyggnadsplaner som redovisades i tidigare avsnitt.

Prognosen tyder på att det blir något färre barn i förskoleålder under så gott som hela perioden.

Antalet barn i sexårsverksamhet och grundskola beräknas däremot öka fram till 2017 med ca 300 elever, motsvarande ca fem procent, för att därefter minska mot slutet av prognosperioden.

Antalet ungdomar i gymnasieålder beräknas minska med ca 370 elever, motsvarande ca 18 procent, under de närmsta fyra åren. Därefter ökar antalet långsamt, men kommer även i slutet av prognosperioden att vara ca 150, eller ca sju procent, lägre än 2010.

Antalet personer i yrkesverksam ålder beräknas öka i ungefär samma takt som hela befolkningen och växa med knappt 2 600, eller drygt tio procent, under perioden.

Den grupp som i relativa mått ökar snabbast är de äldre. Antalet personer över 64 år ökar under perioden med i genomsnitt 1,9 procent per år, dvs mer än dubbelt så snabbt som hela befolkningen. Till 2020 innebär det att antalet äldre ökar med ca 1 400 individer eller 21 procent.

Ännu viktigare är att den äldsta gruppen, den över 79 år, ökar allra snabbast eller med hela 73 procent.

Sammantaget visar prognosen att så gott som hela den beräknade befolkningstillväxten fram till 2020 sker i åldersgruppen yrkesverksamma och pensionärer medan ökningen av antalet barn och ungdomar i åldern 0-18 år är mycket obetydlig.

Ekonomisk utveckling

Efter den utomordentligt snabba ekonomiska återhämtningen under 2010, med en ökning av BNP på ca 5,6 procent, fortsätter uppgången i måttligare takt de närmsta åren. Under 2011 beräknas BNP öka med ca 3,8 procent och under 2012 med 2,3 procent.

Utvecklingen innebär också att skatteunderlaget kommer att öka i långsammare takt. För Tyresö kommuns del betyder det att intäkter från skatter, statsbidrag och utjämningsystem beräknas öka med endast 2,6 procent 2011 och 2,4 procent 2012 för att åren därefter öka något snabbare enligt vad som framgår av Tabell 2.

Tabell 2. Intäkter från egna skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem under perioden 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Intäkter (milj kr)	1 834	1 883	1 922,0	1 994	2 070
Procentuell förändring	5,9	2,7	2,1	3,7	3,8

Utvecklingen pekar på ett ansträngt budgetläge för kommunen inför 2012-2014, vilket inte minst omfattande investeringar bidrar till. De aktuella förutsättningarna redovisas närmare i avsnittet "Ekonomiska förutsättningar för Kommunplan 2012-2014" i det följande.

Enligt den långtidsanalys av kommunens ekonomiska förutsättningar som gjordes för ca två år sedan behöver skatteunderlaget de närmaste 20 åren öka med en halv procent mer per år än vad som varit fallet under de senaste 20 åren. Detta för att det ska bli möjligt att, med oförändrad skattesats, upprätthålla nuvarande servicenivå även när andelen äldre i befolkningen ökar. Om denna

ökning av skatteunderlagets tillväxt uteblir kommer det att saknas omkring 90 miljoner år 2020 och 250-300 miljoner år 2030 för att bibehålla nuvarande servicenivå, räknad som resursinsats per invånare.

Till detta kommer de ökade driftkostnaderna till följd av den pågående och planerade utbyggnaden av Östra Tyresö. Den beräknas medföra en ökning av kommunens driftkostnader på mellan en halv och en procent. Därutöver beräknas VA-taxan på sikt behöva höjas med inemot 40 procent när de yttre områdena på Brevikshalvön blivit försörjda med kommunalt vatten och avlopp.

Arbetsmarknaden

Sysselsättningen väntas öka i måttlig takt motsvarande ca 65 000 fler sysselsatta 2011 och 35 000 ytterligare 2012. Arbetslösheten minskar, men relativt långsamt så att arbetslösheten sjunker från 8,4 procent 2010 till 7,5 procent 2012.

Den fortsatt höga arbetslösheten och nedväxlingen i centralt avtalade löneökningar innebär måttliga löneökningar under 2011 och 2012. Kostnadstrycket i företagen dämpas därmed. Sammantaget innebär det att inflationen, rensad för effekten av höjda bolåneräntor, beräknas bli ca 1,6 procent både för 2011 och 2012.

Samtidigt kan brist på arbetskraft förutses inom vissa sektorer. Av betydelse för kommunens vidkommande är bl a att färre lärare för yngre elever och fritidspedagoger kommer att examineras i landet efter att flera lärosäten har förlorat sin examensrätt.

Andra grupper av arbetslösa att få svårt att finna arbete trots ökad efterfrågan på arbetskraft. Det gäller utrikes födda och funktionsnedsatta men också de som inte har en fullgjord gymnasieutbildning.

Offentliga utredningar och ny lagstiftning

- Redan fr o m halvårsskiftet 2011 gäller en ny skollag för såväl förskola och grundskola som gymnasieskola. Den innebär bl a att högre krav ställs på elevers och vårdnadshavares rättssäkerhet genom att fler beslut kan överklagas. Den innebär också att rektorers, förskolechefers och lärares befogenheter förtydligas. Formerna för skolornas kvalitetsarbete blir friare än tidigare. Den nya lagen innebär också att nya kursplaner och ny betygsskala införs i både grundskola och gymnasieskola. Förskolan blir en egen skolform med ett stärkt pedagogiskt uppdrag.
- För gymnasiet del innebär den nya skollagen att det individuella programmet ersätts med fem olika introduktionsprogram. Gymnasiereformen, gy-11, fastställer ett nytt programutbud och nya ämnesplaner. Lärverktygen utvecklas och IT-baseras. Från hösten 2012 gäller detta även vuxenutbildningen.

- Den nya plan- och bygglag som träder i kraft i maj 2011 innebär bl a att den som söker bygglov i förväg ska kunna få redovisat vilka villkor som gäller och inom tio veckor efter ansökan få besked om bygglov.
- Fr o m hösten 2011 införs krav på lärarlegitimation. Fr o m 2015 ska endast legitimerade lärare få sätta betyg
- Socialstyrelsen har antagit nationella riktlinjer för demensvård och därefter fått i uppdrag att komplettera riktlinjerna till att omfatta även bemanningskrav inom vårdenheterna.
- Fördelningen av statsbidrag till regional kulturverksamhet kommer att regleras i en ny lag. Lagen kan få stor betydelse för hur kommunernas biblioteksverksamhet utvecklas framgent.

Trend och debatt

- Den digitala ”revolutionen” har påbörjats och internet har vävt samman oss och globaliserat samhället. Användandet av mobil och ”trådlös” – telefon, dator etc tillsammans med ökad tillgång till bredband har möjliggjort överföring av stora datamängder. Dessa förändringar har skapat nya beteenden och därmed nya utmaningar.

Allt fler är ständigt uppkopplade och förväntar sig åtkomst till digitala tjänster.

Kraven på nya e-tjänster och tillgång till digitala självservice-tjänster ökar från medborgare, regionala förbund och politiken.

En viktig förutsättning för utvecklingen av nya myndighetstjänster är att det finns säkra metoder för att identifiera medborgare och företag. Det behövs också metoder för att skriva under elektroniska handlingar, t.ex. ansökningar. Utvecklingen av myndighetstjänster ställer även större krav på standarder och samverkan mellan myndigheter och näringsliv för att kommunikation och tillit mellan olika parter ska fungera.

Införande av nya digitala tjänster ställer högre krav på digital kompetens i samhället, det är därför viktigt att myndighetstjänsterna är innovativa och lätta att använda för medborgarna.

Många friskolor och en del kommuner har börjat förse alla skolelever med egna datorer. Det ger alla elever oavsett kön och bakgrund likvärdiga möjligheter att använda IT som ett redskap i sitt lärande vilket bidrar till ökad digital kompetens i samhället.

IT i skolan har blivit ett begrepp och allt fler elever och lärare har tillgång till egna datorer och de kommer att vara ett naturligt redskap i undervisningen, vilket ställer högre krav på tillgänglighet och stabil kommunikation.

Det finns en tydlig outsourcing-trend inom kommunal sektor och allt fler systemleverantörer erbjuder applikationer som funktion, d.v.s. paketering av system och drift. Kommuner som har sin IT verksamhet

outsourcad ser fördelar som mer fokus på kärnverksamhet, större flexibilitet och skalfördelar, lägre kostnader och kortare ledtider vid produktutveckling och processutveckling.

- Medborgarrättigheterna utvecklas, vilket bl a kommit till uttryck i att antalet anmälningar till Skolinspektionen ökar kraftigt i hela landet. Från 2003 till 2009 ökade antalet anmälningar från 250 till 603. I Tyresö ökade anmälningarna under samma period från fyra till sex anmälningar.
- Enligt den undersökning OECD genomförde 2009 (den s k PISA-studien) av 15-åringars läsförståelse samt kunskaper i matematik och naturvetenskap har de svenska elevernas resultat försämrats. De svenska elevernas läsförståelse, som tidigare alltid legat jämförelsevis högt, ligger idag på en internationellt genomsnittlig nivå. Även i matematik har de svenska elevernas resultat försämrats till en genomsnittlig nivå och när det gäller naturvetenskap ligger de för första gången under genomsnittet.
- Förutsättningarna att uppnå de 16 nationella miljömålen till 2020 är inte goda. Endast målet om skyddande ozonskikt ser ut att uppnås. Utvecklingen inom de flesta andra målområden går åt rätt håll, men inte i tillräcklig takt för att uppfylla målen.
- Tillämpningen av EU:s ramdirektiv för vatten kan få stor betydelse för den fysiska planeringen i kommunen. En efterlevnad av direktiven är mycket svår – i praktiken omöjlig - att förena med planerna för utbyggnad på Östra Tyresö.
- Narkotikaanvändningen bland unga ökar och i 2010 års undersökning svarade 24 procent av eleverna i gymnasiets årskurs 2 att de använt narkotika.
- Bostadsinbrotten i Tyresö ökade under 2010 med tre procent medan de under samma år ökade med tio procent i Stockholms län. Däremot minskade anmälningarna om misshandel med 24 procent i Tyresö och med tio procent i länet.

Ekonomiska förutsättningar för Kommunplan 2012-2014

Som framgår av tabell 2 ovan beräknas tillväxten av kommunens intäkter ske i en jämförelsevis låg takt under den förestående planperioden, motsvarande ett genomsnitt på 3,2 procent per år. Med utgångspunkt från det, från gällande prognos för befolkningens utveckling, från konsekvenser av tidigare fattade beslut om t ex finansiellt mål och investeringsprogram kan de ekonomiska förutsättningarna för planperioden sammanfattas enligt Tabell 3. I tabellen redovisas också, som ett utgångsläge, aktuella uppgifter för år 2011.

Tabell 3. Ekonomiska förutsättningar för perioden 2012-2014

	2011	2012	2013	2014
Verksamhetsintäkter	468	487	496	502
Verksamhetskostnader	-2 218	-2 290	-2 389	-2 462
Avskrivningar	-66	-68	-70	-71
Skatteintäkter m m	1 883	1 922	1 994	2 070
Finansnetto	-20	-23	-26	-27
Effektiviseringskrav		-	36	30 ¹
Resultat enligt finansiellt mål	46²	28	42	42

Om effekten av ökande bostads- och styrräntor räknas bort från konsumentprisindex kan prisutvecklingen under 2011 och 2012 enligt bl a Konjunkturinstitutet beräknas till omkring 1,5 procent per år för både 2011 och 2012.

Verksamhetskostnaderna har schablonmässigt räknats upp med de driftkostnader som tillkommer i takt med att pågående investeringar tas i drift. Tillkomsten av nya anläggningar genom pågående investeringar och den verksamhet som kommer att bedrivas i dem innebär en betydande utveckling och modernisering av verksamheter inom olika områden. Till de viktigaste tillskotten i verksamheterna under planperioden hör nya tillagningskök, den ombyggda idrottshallen vid Nyboda skola, en ny simhall, daglig verksamhet för funktionsnedsatta, två nya gruppboenden för funktionsnedsatta och ett nytt gruppboende för psykiskt sjuka och, inte minst, den ny- och ombyggda Nyboda skola (skolbyggnad, paviljonger och inventarier).

Resurser för stöd till barn med särskilda behov har räknats upp med en miljon per år så att nivåhöjningen uppgår till tre miljoner år 2014.

En viktig förändring är också att medlen för underhåll av verksamhetslokaler har räknats upp med 15 miljoner kronor på årsbasis fr o m 2012.

Sammantaget motsvarar dessa tillskott ett nivålyft på knappt 26 miljoner 2012. För 2013 och 2014 blir nivålyften respektive knappt 37 och knappt 13 miljoner. Det innebär ett ackumulerat resursmässigt nivålyft på ca 75 miljoner t o m 2014

Därutöver har hänsyn tagits till förändringen av antalet barn, elever och äldre i den beräknade kostnadsutvecklingen.

Verksamhetskostnader och –intäkter för 2012 har räknats upp med 1,5 procent som kompensation för pris- och löneutveckling inom verksamhetsområdena förskola, grundskola, särskola, gymnasium, äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade. För övriga verksamheter har ingen kompensation för pris- och löneutveckling beräknats.

Dessutom har anslaget för grundskola ökat med fem miljoner kronor för att täcka ökade kostnader för förskoleklass och anslaget för äldreomsorg ökat med

¹ Om effektiviseringsåtgärder motsvarande 36 miljoner genomförs 2013 som verkar långsiktigt pekar beräkningen på att det finns ett smärre reformutrymme 2014 (sex miljoner).

² Aktuell prognos

tre miljoner för att upprätthålla kvalitet och service inom äldreomsorgen trots att efterfrågan har ökat i snabbare takt än vad som tidigare har beräknats.

För 2013 och 2014 beräknas pris- och löneutvecklingen motsvara två procent per år och i ramarna har kompenserats för det.

Intäkter från skatter, utjämningsystem och fastighetsavgift har beräknats enligt aktuell prognos från Sveriges Kommuner och Landsting, men med hänsyn till den aktuella prognosen över befolkningsutvecklingen i Tyresö.

Finansnettot har beräknats med utgångspunkt från beräknad ränteutveckling och bedömt lånebehov.

Resultatet för 2012 blir enligt dessa förutsättningar 28 miljoner kronor. Det ligger ca 16 miljoner lägre än vad som motsvarar det finansiella målet, men med hänsyn till de resultat som har uppnåtts under senare år beräknas det ändå vara förenligt med det resultatmål för rullande treårsperioder som föreslås i kapitel 4.

För år 2013 krävs det att effektiviseringsåtgärder genomförs som sänker nettokostnaderna med 36 miljoner. Om så sker genom åtgärder som verkar långsiktigt pekar beräkningen på att det finns ett smärre reformutrymme 2014 (sex miljoner).

Kommundirektören har fått i uppdrag att lämna förslag på effektiviseringsåtgärder.

Konkurrensutsättning av verksamheter

Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, med god kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter.

Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning, dels resultatet av tidigare beslut om konkurrensutsättning.

När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Gemensamma uppdrag

- 1 Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna i den utsträckning som är rimlig eller tillåten ska bidra till verksamheternas finansiering.
- 2 Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.

- 3 Alla nämnder ska i medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.
- 4 Socialnämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i gemensamt uppdrag att inom sina olika verksamheter vidta åtgärder så att invånarnas självförsörjningsgrad ökar. Det märks genom att andelen hushåll som är beroende av försörjningsstöd uppgår till högst en och en halv procent år 2014.

Av nämndplanerna ska framgå vilka åtgärder som respektive nämnd avser vidta för att bidra till de gemensamma uppdragen.

Kapitel 4. Kommungemensamma mål och kvalitetsgarantier

I detta kapitel beskrivs de kommungemensamma mål inom områdena ekonomi, personal, medborgarinflytande och bemötande, företagsklimat samt effektivitet som ska vara uppfyllda vid planperiodens utgång samt de kvalitetsgarantier som gäller under planperioden.

Ekonomi

Mål 1

Den kommunala utdebiteringen är oförändrad och uppgår till 19,48

Mål 2

Det genomsnittliga resultatet (definierat enligt balanskravsreglerna) motsvarar för varje rullande treårsperiod minst genomsnittet av kommunens finansiella mål (KF 2006-02-09 §5) för de ingående åren

Mål 3

Nettoinvesteringarna överstiger, sedan investeringarna i VA och renhållning räknats bort, för varje rullande femårsperiod sammantaget inte summan av avskrivningar och årets resultat för de ingående åren. Även investeringar i anläggningar som görs av annan huvudman, men som kommunen ska betala driftkostnader för, är medräknade.

Mål 4

Soliditeten (förhållandet mellan eget kapital och summan av egetkapital, avsättningar och skulder) uppgår till minst 45 procent.

Personal

Mål 5

För att stärka det positiva sambandet mellan lön, motivation och resultat är lönespridningen större.

Mål 6

Långtidssjukfrånvaron uppgår till högst två procent.

Mål 7

Nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser och minst 75 procent av alla anställda besvarar enkäten.

Mål 8

Deltidsanställda, som önskar heltidstjänst, ska i möjligaste mån erbjudas det

Mål 9

Kompetensutvecklingsplaner, som följs upp i medarbetarsamtal, finns för all personal.

Medborgarinflytande/Bemötande

Mål 10

Nöjd medborgarindex ligger bland de tio procent högsta värdena i riket (bland de kommuner som deltar i undersökningen)

Företagsklimat

Mål 11

Tyresö ska höra till de 25 bästa kommunerna vad gäller företagsklimat.

Mål 12

Bildandet av s k sociala företag ska uppmuntras så att minst xx sådana finns

Effektivitet

Mål 13

Underhållet av kommunens verksamhetslokaler och övriga anläggningar genomförs på en sådan nivå att deras funktionalitet säkerställs under hela den tid de beräknas bli använda (avskrivningstiden om inte annat beslut fattats)

Mål 14

Lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnader är lägre

Mål 15

Tre procent generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter

Kvalitetsgarantier

Garanti 1

Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)

Garanti 2

Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.

Garanti 3

Du kan kontakta kommunen dygnet runt via röstbrevlåda, e-post, e-tjänster eller via webbplats www.tyreso.se

Kapitel 5. Mål och ekonomiska ramar för verksamhetsområden och kommunens bolag

Verksamhetsområde nr 1. Kommunledning

Verksamhet

Under anslaget budgeteras kostnader för kommundirektören och kommundirektörens stab. Medel tas också upp för att finansiera underlag för planering och uppföljning m m från Servicekontoret samt för Projekt Medborgarfokus. Här tas också upp medel för kommunens kostnader för deltagande i samarbete med Södertörnskommunerna (utöver vad som tas upp under Anslag nr 2).

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	i.u*	i.u*	100 986	103 506	106 076
Intäkter	i.u*	i.u*	42 941	43 800	44 676
Netto	i.u*	i.u*	58 045	59 706	61 400

*Kommunstyrelseförvaltningens anslag ändras till 2012

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Samlingsanslag för fastighet, initierat av hyresgäster
- Smärre anpassningar av lokaler och anläggningar
- Inventarier och småinvesteringar

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Planeringen av kommunens verksamhet för planperioden sker för första gången enligt den nya styrprocess som godkändes av kommunfullmäktige 2011-04-14.

Verksamhetsområde nr 2. Verksamhet i kommunalförbund m m

Verksamhet

Under anslaget budgeteras de verksamheter som kommunen bedriver i samarbete med andra kommuner i form av kommunalförbund, gemensam nämnd eller annat formaliserat samarbete (förutom Samordningsförbundet Östra Södertörn som utgör ett komplement till Socialnämndens och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter). Vidare budgeteras kostnader för kommunens medlemskap i intresseorganisationer samt för kommunrevisionen. Det gäller följande verksamheter eller poster:

- Södertörns Brandförsvarsförbund, som handhar räddningstjänst för tio medlemskommuner. Tyresös andel i förbundet är 9,08 procent.
- Södertörns Miljö- och hälsoskyddsförbund, som svarar för miljö- och hälsoskyddstillsyn för kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös andel i förbundet är 29,6 procent.
- Södertörns Överförmyndarnämnd som drivs i form av en gemensam nämnd och svarar för överförmyndarverksamheten för Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö kommuner. I avvaktan på utredning och förslag till en mer permanent kostnadsfördelning bidrar varje deltagande kommun till nämndens kostnader i förhållande till sina egna tidigare kostnader.
- Avgifter för medlemskap i Sveriges Kommuner och Landsting och i Kommunförbundet Stockholms län.
- Arvoden och omkostnader för kommunens revisorer samt konsultkostnader för revisorernas biträde

Mål att uppnå 2014

Mål sätts och uppföljning sker inom respektive organisation

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	i.u*	i.u*	41 684	42 518	43 368
Intäkter	i.u*	i.u*	0	0	0
Netto	i.u*	i.u*	41 684	42 518	43 368

*Kommunstyrelseförvaltningens anslag ändras till 2012

Aktuella investeringar under 2011-2014

Hanteras inom respektive organisation

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Haninge, Nynäshamn och Tyresö kommuner utreder f n förutsättningarna för att bilda en gemensam upphandlingsorganisation..

Verksamhetsområde nr 3. Interna tjänster

Verksamhet

Internt stöd och service ska ge service/stöd på ett kostnads- och tidseffektivt.

Tjänsterna utformas efter verksamheternas behov inom ramen för tilldelad

budget. Stödet innefattar:

- Ekonomi, redovisning
- Personal och löner
- Fastighetsfrågor och städ
- Vaktmästeri, distribution, tryckeri
- Kansli, administration, utredning, säkerhet och krishantering
- IT och telefoni
- Upphandling

Kontoret för interna tjänster hanterar bl a cirka 50 000 lönespecifikationer och 50 000 fakturor för varor och tjänster till ett värde av cirka 900 miljoner per år. Lön utbetalas till ca 2 400 fast anställda, ett stort antal timanställda och ca 150 arvoderade politiker.

Antalet datorer är cirka 3 200 och har under det senaste halvåret ökat med 1 200. Antalet konton har ökat med 1 200 motsvarande 6 procent. Vi har cirka 2000 telefonanknytningar varav 700 är mexade. Kommunen har 250 upphandlade avtal och en organisation med 700 utbildade beställare.

Fastighetsenheten syftar till att utveckla, vårda och bevara den fysiska miljön samt att tillhandahålla effektiva och ändamålsenliga lokaler till bästa kvalitet och rätt kostnad. Våra hyresgäster är kommunala förvaltningar, kommuninvånare, företag och organisationer.

Enheten ansvarar inför kommunstyrelsen för ekonomisk och teknisk förvaltning av kommunens egna verksamhetsfastigheter, in- och uthyrning samt nyproduktion av lokaler för kommunal verksamhet

Mål att uppnå 2014

Mål sätts och uppföljning sker i samspel med kommundirektörens chefsgrupp och stab.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	i.u*	i.u*	326 399	332 927	339 586
Intäkter	i.u*	i.u*	319 847	326 244	332 769
Netto	i.u*	i.u*	6 552	6 683	6 817

*Kommunstyrelseförvaltningens anslag ändras till 2012

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Rivning Forellskolan
- Energisåtgärder
- Reservkraft nya föreningsgården
- Säkerhetshöjande åtgärder
- Samlingsanslag för fastighet, initierat av ägaren
- Reservfiberring
- IT-investeringar
- Ny IT-plattform
- Elektroniskt ritnings- o driftskötselarkov

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Finansieringsmodellen för interna tjänster kommer att förändras och en utveckling av valmöjlighet utöver bastjänster är ett krav från verksamheterna. Finansieringsmodellen måste i vissa fall anpassas för att klara av större volymförändringar (till exempel IT).

Ytterligare resurser kan komma att förläggas centralt om det visar sig att resurser därigenom kan utnyttjas effektivare genom att sårbarheten minskar, att tillgången på strategisk kompetens optimeras, att rörligheten kan öka utifrån förändrade behov mm. Det kan gälla exempelvis kostfrågor, ekonomiadministration, nämndadministration och administration i övrigt. Det kan i förlängningen innebära att en del personer som är organisatoriskt placerade hos internt stöd och service praktiskt arbetar ute på förvaltningarna genom årliga ”kontrakt”

En utredning om samordning av upphandlingsenheterna i Tyresö, Haninge och Nynäshamn pågår.

En beställarorganisation för IT tjänster utreds.

För lokalförvaltningen är bl a följande frågor aktuella under planperioden:

- Effektivisera lokalutnyttjandet genom nytt internhyressystem. Tillsätta ny tjänst som lokalstrateg.
- Ny organisationstillhörighet genom flytt från Samhällsbyggnadsförv. Till nytt kontor för intern service.
- Utökad tilldelning av medel för planerat underhåll kräver mer planering samt större möjlighet att utföra effektivare upphandlingar.
- Genomföra investeringar för ca 520 milj. under tiden 2010-13. Mycket ny teknisk utrustning kräver större kunskap av driftpersonal, detta ska ske genom nyrekryteringar och utbildning.
- Implementera bättre rutiner kring arbetsmiljöarbetet genom skyddsronder och utbildning.
- Egen felanmälan kommer innebära krav på att effektivisera felanmälan genom bl.a. webverktyg.

- Fortsatt fokus på energisparåtgärder och konverteringar till fosilfri uppvärmning. Nytt datoriserat system för energiuppföljning köps in 2011, systemet innebär att bl.a. tydliga energisparmål kan läggas in på fastigheterna.
- Nya brandskyddslagar (beslutas 2011) kommer troligtvis att påverka oss med resurser och kostnader för retroaktiva / högre krav på tekn. Brandskydd.
- Nuvarande dokumentarkiv för ritningar integreras med nytt fastighetssystem för bl.a. internhyror.
- Fortsatt satsningar på säkerhet med bl.a. nya låssystem och integrerade system innehållande brand och inbrottslarm.

Verksamhetsområde nr 4. Plan och exploatering

Verksamhet

Till mark och exploatering hör bl a projektering, exploatering och förvaltande av kommunens mark. Stora projekt är Tyresö Centrum, Strandängarna och omvandlingen av kommunens östra delar från fritidsbostäder till permanent bebyggelse.

Till planenhetens verksamhet hör kommunens fysiska planering. Arbetet bedrivs både på en strategisk nivå genom översiktlig planering och mer konkret genom framtagandet av detaljplaner i samarbete med byggherrar, fastighetsägare och andra kommunala förvaltningar.

Huvuduppgiften för mät- och kartenheten består i att vara del av eller stödja andra verksamheters myndighetsutövning och övrig verksamhet. Mät- kart och GIS-verksamheten utför kommunens uppgifter i den nationella informationsförsörjningen (t.ex. adressättning). Verksamheten är till viss del reglerad genom lagar och förordningar, bl.a. Fastighetsbildningslagen, och Plan- och bygglagen.

I uppdraget ingår att:

- Ajourföra och tillhandahålla grundläggande geografisk information till interna och externa kunder.
- Förvalta kommunens kartsystem och geografiska databaser.
- Utföra myndighetsrelaterad kart- och mätningsverksamhet med anknytning till PBL och fastighetsbildning.
- Att ansvara för kommunens mät- kart och GIS-samordning samt uppdragsverksamhet inom dessa områden.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Vid utgången av planperioden finns ett samrådsförslag till en ny översiktsplan som utgår från kommunens vision för 2030

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader		22 930	23 420	23 888	24 366
Intäkter		5 398	5 398	5 506	5 616
Netto		17 532	18 022	18 382	18 750

*Finns inget jämförbart utfall med 2010

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Etapp 5, Breviksvägen V:a Ornnäset
- Etapp 7, Solberga
- Etapp 8, Raksta
- Etapp 9 Brevik, Ugglevägen
- Etapp 10, Brevik Gärdsmygevägen
- Strandängarna
- Tyresö centrum
- Måsvägen
- Sjöbacken/Strandvägen
- Maria Sofias väg (Brädgårdsomsådet)
- Slånbacken
- Nytt kartsystem
- Markreserv
- Uddby Gård
- Exploatering Nyfors

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Nya bestämmelser i expropriationslagstiftningen från 1/7 2010 innebär att ett 25 % påslag på det värderade marknadsvärdet ska läggas till ersättningen. Detta påverkar kostnaden för alla de projekt där kommunen köper in hela eller delar av fastigheter. Exempel på sådana projekt är förnyelseplanerna samt Bäverbäcksprojektet.

Ny Plan- och bygglagstiftning från 2/5 2011. Effekten av planen ska nu noggrannare belysas ned på varje enskild fastighet. Fastighetsplanen som eget instrument tas bort. De regleringar som tidigare gjorts i fastighetsplan ska nu kunna göras i detaljplanen. Möjligheterna som tidigare praktiserats i Tyresö att i detaljplan styra fastighetsindelning via en kombination av max antal fastigheter och minsta tomtstorlek kommer att försvinna enligt företrädare för Lantmäteriet. Det återstår att utreda hur kommunen ska utforma bestämmelserna för att uppnå tydlighet och rättsäkerhet utan att i allt för hög detaljeringsgrad lägga fast utformningen

Rättsfall rörande försäljning av kommunalägd mark pekar på att framtida direktanvisningar kan bli problematiska. Försäljningar ska föregås av ett öppet anbudsförfarande eller en oberoende värdering. Kommer ett högre bud in innan kommunen tagit beslutet att sälja blir det mycket svårt att hålla kvar vid den part som kommunen utsett från början och som man arbetat fram projektet med. Detta pekar mot att kommunen bör göra detaljplanen först och sedan gå ut och inhämta bud på projektet.

Förköpslagen där den kommunala förköpsrätten slogs fast upphävdes under 2010. Antalet verkliga förköp som kommuner genomfört är relativt få men vetskapen om bestämmelserna gjorde att kommunen på ett naturligt sätt kom in tidigt i alla diskussioner om försäljning av större områden. Kommunens planmonopol gör att kommunen fortfarande sitter i ett bra förhandlingsläge då de flesta försäljningar som kan vara aktuella för kommunalt förvärv innebär en förändring av befintlig verksamhet.

Stoppet för bygglov med avvikelser på Östra Tyresö innebär ett ökat tryck på planheten. För att kompensera för de förseningar som bl a överklagade planer har inneburit kommer planeringstakten fördubblas. I och med att en överenskommelse träffats med länsstyrelsen om möjligheten till övergångsbestämmelser i de områden som inte får nya detaljplaner inom de närmaste åren, kommer stora resurser krävas av enheten för att driva den processen.

Kommunerna i Stockholms län har beslutat att byta referenssystem i höjd i oktober 2012. Inför detta behöver befintligt höjddata förbättras genom så kallad laserskanning. Det är också viktigt att nå ut med information om referenssystembytet till entreprenörer m fl som är verksamma inom kommunen eftersom det endast skiljer ca 50 cm mellan det gamla och nya systemet och det kommer att finnas stor risk för förväxling av höjduppgifter om man inte är tydlig.

Verksamhetsområde nr 5. Gatu- och parkverksamhet

Verksamhet

Gatusektionen arbetar för en trygg och säker gatumiljö med bra belysning och hög tillgänglighet. Sektionen ansvarar för drift och underhåll av vägarna i kommunen. Inom begreppet för drift och underhåll ingår.

- Vinterväghållning
- Underhålls sopning
- Skyltning
- Beläggning
- Dikning
- Vägbelysning/Trafikljus
- Tillgänglighets anpassningar

Parksektionen planerar, bygger, utvecklar och bevarar den fysiska utemiljön. Sektionen ansvarar för drift och underhåll av våra parker, grönområden och naturmark allt i enlighet med kommunens grönsplan. Inom begreppet för drift och underhåll ingår.

- Renhållning
- Naturvård/Beskärning av gatu och parkträd
- Vår och höststädning av parker
- Gräsklippning
- Ogrärensning
- Plantering och skötsel av sommarblommor
- Skötsel av lekplatser inklusive årlig säkerhetsbesikning
- Tillgänglighetsanpassning

Gång- och cykelvägar som kan delfinansieras med statsbidrag byggs ut under planperioden.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Tyresös gång- och cykelvägnät är anslutet till grannkommunernas nät

Mål 2

Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader		50 442	53 486	56 256	60 546
Intäkter		102	102	104	106
Netto		50 340	53 384	56 152	60 440

*Finns inget jämförbart utfall 2010

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Ny infart och förlängning av Dalgränd
- Cirkulationsplats Bollmoravägen-Tyresövägen
- Ombyggnad motorväg Bollmora allé till Bollmoravägen
- Vägnätet Tyresö centrum
- Lekplats Bollmoradalen
- Stadspark Bollmoradalen
- Damm, gångvägar vid Stadsparken
- Ombyggnad stråket Bollmoravägen, P-huset, Dalgränds förlängning etc
- Rondell, infart, gångtunnel kvarteret Järnet
- Ombyggnad Tyresövägen från Bollmoravägen till Bäverbäcken
- Upprustn belysn i Trollbäcken/Bollmora
- Tyresövägen tre körfält, projektering
- Avlämningsplats Kumla skola
- Breviksvägen, Nytorpsvägen, Tegelbruksvägen
- Åtgärder på Tyresövägen
- Säkra skolvägar
- Bussvändplan Alléplan
- Enkelt avhjälpna hinder, funktionshindrade
- Trafiksäkerhetsåtgärder
- Gångtunnel vid Siklöjerdellen, projektering
- Brygga med bänk vid Kalvfjärden
- Park och naturvård
- Upprustning av lekredskap enligt EU-norm
- Fordon/maskiner
- Samlingsanslag för väg, park, fritidsanläggningar

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

I samband med genomförandet av nya detaljplaner främst på Östra Tyresö ökar mängde åtaganden för vägsektionen, en översyn av driftbudget eller nivån på åtaganden bör ske.

Kraven på ren, trygg och tillgänglig utemiljö med bra belysning ökar från våra brukare detta leder till att det ekonomiska läget blir ansträngt.

Verksamhetsområde nr 6. Miljö och trafik samt sidoordnad verksamhet

Verksamhet

Miljö- och trafikenhetens verksamheter syftar till att utveckla, vårda och bevara både den exploaterade och den oexploaterade miljön, verka för en långsiktigt hållbar ekologisk utveckling, skapa en god trafiksäkerhet för alla trafikantgrupper, skapa en god tillgänglighet och bidra till en förbättrad folkhälsa. Verksamhetens ”brukare” är bland andra kommuninvånare, trafikanter, fastighetsägare, företag, organisationer och kommunala förvaltningar.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Åtgärder att genomförda enligt beslutad klimatstrategi (inkluderande bland annat successivt samordnade varutransporter till kommunens verksamheter)

Mål 2

Kollektivtrafikens andel av trafikarbetet har ökat

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader		9 160	9 487	10 577	11 088
Intäkter		4 574	4 574	4 665	4 759
Netto		4 586	4 913	5 911	6 329

*Finns inget jämförbart utfall med 2010

Aktuella investeringar under 2011-2014

Åtgärder klimatstrategi

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

- Diskrimineringslagstiftning.** Integrations- och jämställdhetsdepartementet har utarbetat ett förslag om att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning införs i diskrimineringslagstiftningen. Diskrimineringsförbudet föreslås gälla för alla de samhällsområden där diskrimineringslagens övriga regler gäller i dag. Förslaget har varit föremål för en bred remissrunda och slutgiltig utformning av förslaget och beslut kommer under 2011.
- Nya hastighetsgränser** – Nya nationella hastighetsgränser ger möjlighet till mer differentierade hastigheter med steg om 10 km/tim. Kommunerna uppmanas genomföra hastighetsplaner med inriktning mot 20-steg (40, 60 och 80 km/h) bland annat för att bidra till nya nationella trafiksäkerhetsmål. Med nya i huvudsak lägre

hastighetsgränser förväntas kommunen sänka medelhastigheterna och därmed öka trafiksäkerheten, tryggheten och trivsln. Lägre bullernivåer kommer att bidra till bättre folkhälsa.

- 3. Ny Trafikansvarslag** Läger ett ansvar på väghållaren att åtgärda trafikfarliga miljöer som man har kännedom om. Tänkt att kommunerna ska omfattas av lagen från 2013. Det innebär att kommunen – under förutsättning att man känner till problemen - får ett utpekat ansvar för att åtgärda/bygga om olycksdrabbade platser på kommunens vägnät.

Verksamhetsområde nr 7. Vatten och avlopp

Verksamhet

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten samt att ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

Förnyelsetakten ökas i omläggningen av gamla va-ledningar. De 180 kilometer vattenledningar som finns i kommunen behöver förnyas i ett hundraårsintervall, det motsvarar ungefär 800 meter per år.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Dricksvattnet i Tyresö håller så hög standard att 95 procent av invånarna anser att vattnets kvalitet är bra

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	56 255	55 355	56 355	57 482	58 632
Intäkter	58 793	56 355	56 355	57 482	58 632
Netto	-2 538	-1 000	0	0	0

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Va-nyanläggning
- Dagvattenledning vid Tranmyravägen
- Pumpstation Raksta
- VA-förnyelse Trollbäcken och resterande Tyresö
- Fårdala vattentorn, reservoaråtgärder samt övervakningsutrustning
- Fördröjningsmagasin, Södra Lindalen
- Vattennivåreglering, Nyfors
- Dagvattenhanteringsplan
- Samlingsanslag för VA

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Verksamhetsområdet byggs kontinuerligt ut i samband med att nya detaljplaner fastställs och genomförs, främst inom östra Tyresö.

Leveransavbrott och läckage i renvattennät samt avloppsstopp registreras och följs upp löpande under verksamhetsåret för utvärdering av eventuella behov av omprioriteringar i underhålls- och spolningsplaner för VA-nätet.

Verksamhetsområde nr 8. Renhållning

Verksamhet

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt samla, ta om hand och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning på miljömässigt bästa sätt efter fastställd taxa.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Insamlingen av hushållsavfall sker på utsatt tid och på ett sådant sätt att minst 80 procent av abonnenterna är nöjda med hur tjänsterna utförs.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	32 112	31 672	31 672	32 305	32 952
Intäkter	32 758	31 672	31 672	32 305	32 952
Netto	-646	0	0	0	0

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Tillbyggnad kretsloppsstationen
- Masshanteringsplats Mediavägen
- Trädgårdsavfallskompostering
- Tömningsregistreringssystem
- Kretsloppsstation, kärlyfte
- Samlingsanslag för renhållning

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Renhållningsverksamheten ska hålla ständig bevakning av avfallsmarknadens pris- och kostnadslägen på grund av verksamhetens beroende av externa aktörer och behandlingsmöjligheter för vissa avfallslag. Insamling av matavfall från hushåll och verksamheter parallellt med att s.k. behovstömning av hushållsavfall skapar drivkraft till bättre sortering.

Verksamhetsområde nr 9. Fritidsanläggningar

Verksamhet

Idrott och friluftssektionens verksamhet syftar i första hand att ge kommuninvånarna och besökare av anläggningarna god service och ändamålsenliga anläggningar inom idrotts- och friluftsområdet. Våra två huvudidrottsplatser är Tyresövallen och Trollbäckens IP, under dagtid prioriteras skolor och under icke skoltid föreningar och allmänheten. Alby friluftsområde tillhör ett av de mest besökta områdena inom kommunen, sommartid finns möjlighet till bad och motionsspår och under vintern kan du nyttja våra spår dels för skidåkning dels för skridskor på Albysjön.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

En strategi för att göra Albyområdet mer attraktivt finns.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	27 923	27 582	32 145	41 788	42 624
Intäkter	1 442	1 443	1 443	1 472	1 501
Netto	26 481	26 139	30 702	40 316	41 122

Aktuella investeringar under 2011-2014

Byte belysning A-plan BOV

Bollmoravallen renovering omklädnadsrum

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Föreningarnas krav på Tyresövallen och på Trollbäckens IP ökar både när det gäller öppettider och kvalitet på anläggningarna, även allmänheten önskar mer tider för ex. allmänhetens åkning i ishallarna. Även på friluftsområdet ökar kraven på kvalitet när det gäller spårning.

Verksamhetsområde nr 10. Centralkök

Verksamhet

Centralkökets huvuduppgift är att producera huvudkomponenten i skolmåltiden enligt fastställd skolmatsedel till de grundskolor och gymnasiet som inte har egna tillagningskök.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Centralköket är avvecklat

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	11 559	9 468	9 468	9 657	9 851
Intäkter	11 368	9 468	9 468	9 657	9 851
Netto	191	0	0	0	0

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Ett beslut är taget 2010 om att alla grundskolor och gymnasiet ska ha egna tillagningskök och att centralköket ska avvecklas. Tidsplanen för detta är kopplat till ombyggnaden av köken på skolorna.

Verksamhetsområde nr 11. Bygglovsverksamhet

Verksamhet

Bygglovsenheten handlägger ärenden om bygglov, marklov, rivningslov, strandskydd och olovligt byggande. Inom ramen för bygganmälan håller enheten byggsamråd, utövar tillsyn och utfärdar slutbevis. Enheten lyder under byggnadsnämnden.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Bygglov handläggs inom sex veckor (med undantag för bygglov för större eller komplexa anläggningar o dyl)

Mål 2

Allmänhetens kundnöjdhet uppgår till lägst 79 och näringslivets kundnöjdhet uppgår till lägst 75.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader		7 815	7 870	8 027	8 188
Intäkter		3 468	3 468	3 537	3 608
Netto		4 347	4 402	4 490	4 580

*Finns inget jämförbart utfall med 2010

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Nya plan- och bygglagen (PBL) som träder i kraft den 2 maj 2011 kommer att innebära stora förändringar inom bygglovverksamheten. Förändringarna innebär bland annat att den som söker bygglov ska få besked inom tio veckor efter det datum då kompletta och korrekta handlingar har inkommit till byggnadsnämnden. Vidare ska byggnadsnämnden i förväg redogöra de villkor som ska gälla i bygglovet.

Ökad administrativt arbete är ännu en följd av den nya PBL och minst två platsbesök under byggtiden. Dessa förändringar kräver fler resurser i byggnadsnämnden, SKL pratar om tredubbling av resurser. Kravet på teknisk kunskap inom det vi idag kallar för bygganmälandelen skärps vilket innebär ett behov av fler ingenjörer inom bygglovverksamheten alternativt utbildning av befintlig personal.

Verksamhetsområde nr 12. Arbetscentrum

Verksamhet

Arbetscentrum samarbetar med Arbetsförmedling och försörjningsstödsenheten för att fånga upp och stödja ungdomar, invandrare, omförsäkrade och arbetslösa att komma ut på arbetsmarknaden eller i olika arbetsmarknadsåtgärder.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Invånarnas självförsörjningsgrad har ökat

Mål 1

Av de personer som hänvisats till Arbetscentrum arbetar eller studerar 62 procent när kontakten med Arbetscentrum avslutas.

Mål 2

Alla ungdomar 16-24 år som står till arbetsmarknadens förfogande och som har hänvisats hänvisas till Arbetscentrum är i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 30 dagar.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	23 605	24 110	24 204	24 688	25 182
Intäkter	12 986	12 482	12 482	12 732	12 986
Netto	10 619	11 628	11 722	11 956	12 196

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Arbetscentrum räknar med att under 2011 få fler anvisningar från arbetsförmedlingen av personer som blivit omförsäkrade. När det gäller insatser för ungdomar kommer man att intensifiera arbetet med satsningen ”Ung i Tyresö” som är ett samarbete med Samordningsförbundet Östra Södertörn. ”Kom An”-projektet sträcker sig fram till våren 2012 men kan förlängas sex månader.

Etableringslagen började gälla 2010-12-01. Den innebär att ansvaret för nyanlända flyktingar och asylsökande övergick från kommunen till arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Verksamhetsområde nr 13. Vuxenutbildning

Verksamhet

C3L bedriver kommunal vuxenutbildning på grund- och gymnasienivå. Det erbjuds även möjlighet att studera på distans. Yrkesutbildningar sker i egen regi och genom ramavtal med andra utbildningsanordnare. I egen regi finns barnskötarutbildning, omvårdnadsutbildning och yrkesförarutbildning. Yrkes högskola Södertörn erbjuder kvalificerade yrkesutbildningar, vår inriktning är kvalificerade IT-utbildningar. I samverkan med högskolan i Gävle finns möjligheter att läsa högskolekurser på distans.

Alla Tyresöbor kan få studie- och yrkesvägledning på C3L.

Inom KomAn-projektet har vuxenutbildningen anpassats för personer med funktionshinder.

Utvecklingen av sÄrvux riktar sig mot mer yrkesinriktad verksamhet.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

I den kommunala utbildningen för vuxna (C3L) uppnås betyget godkänd eller högre (A-E) av minst 90 procent av de studerande som slutfört grundläggande eller gymnasiala kurser.

Mål 2

I särskild utbildning för vuxna (SÄrvux) har andelen godkända betyg (A-E) ökat med 10% årligen bland de studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser. Samtliga som slutfört kurser inom träningskolan erhåller intyg.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	43 051	40 303	40 755	41 570	42 402
Intäkter	15 928	11 815	11 815	12 051	12 292
Netto	27 123	28 488	28 940	29 519	30 109

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Den statliga Yrkesvux-satsningen når sin topp och avslutas 2011. Med start hösten 2011 avser regeringen att skapa ett särskilt statsbidrag för lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen.

Regeringen har aviserat en utökning av antalet studieplatser inom yrkes högskolan 2011 och 2012.

Den nya gymnasireformen GY-11 ska införas inom vuxenutbildningen från och med höstterminen 2012. Under 2011 påbörjas arbetet kring de nya ämnesplanerna och kunskapskraven. Meningen är att vuxenutbildningens särart

ska bibehållas med individanpassning och flexibilitet. Det är den vuxnes behov och förutsättningar som ska styra upplägget. Betygsrätten för vuxenutbildningen förändras. Med start 2011 kan även externa utbildningsanordnare erhålla betygsrätt. Inom Kommunförbundet Stockholms län pågår ett arbete för att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion.

Verksamhetsområde nr 14. Gymnasium

Verksamhet

Inom kommunen finns 2000 elever i gymnasieåldern. Av dessa går 891 på Tyresö Gymnasium, 544 i friskolor och 636 i andra kommunala skolor. På Tyresö Gymnasium finns 318 elever från andra kommuner. I det kommunala uppföljningsansvaret finns 44 ungdomar i aktuell åldersgrupp.

På särgymnasiet går 39 elever varav 15 från andra kommuner. 15 av kommunens särelever går i gymnasier utanför kommunen.

På Tyresö Gymnasium finns 12 olika program.

Antalet ungdomar i gymnasieålder beräknas under planperioden komma att utvecklas enligt sammanställningen nedan

År	2010	2011	2012	2013	2014
Antal ungdomar 16-18 år	2 377	2 006	1 898	1 813	1 728

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Av dem som erhåller gymnasieexamen på Tyresö Gymnasiums teoretiska program är samtliga elever behöriga till högskola och universitet.

Mål 2

Andelen elever på Tyresö Gymnasium som fullföljer utbildningen uppgår till 98 procent.

Mål 3

I gymnasiesärskolan har andelen godkända betyg (A-E) ökat med 10% årligen. Intyg erhålls av övriga som deltagit i kursen.

Mål 4

Beslut finns om Tyresö Gymnasiums framtida strategiska inriktning

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	216 792	216 302	216 105	215 301	214 850
Intäkter	34 598	33 553	34 056	34 737	35 432
Netto	182 194	182 749	182 048	180 563	179 417

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Ombyggnad gymnasiets aula
- Gymnasiet OVK-anmärkning

- Tillagningskök

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

En ny skollag träder i kraft vid halvårsskiftet 2011. Det innebär bl a att fler beslut som rör elever kan överklagas och därmed ställs det ökade krav på utredningar och dokumentation. Det nuvarande kravet på skolplan och kvalitetsredovisning tas bort och ersätts av krav på systematiskt kvalitetsarbete. Tillsynen över skolorna skärps. Krav på tillgång till psykolog införs. Ny betygsskala införs.

Det individuella programmet ersätts av fem introduktionsprogram.

En ny gymnasieförordning träder i kraft höstterminen 2011. Nya program inrättas och nya ämnesplaner införs. Behörighetskraven höjs. Det kommer att krävas godkänt i 8 ämnen för att bli antagen på ett yrkesinriktat program och 12 ämnen för ett teoretiskt program. Lärverktygen utvecklas och inriktas mot modern teknik.

Verksamhetsområde nr 15. Fritidsverksamhet

Verksamhet

Fritidsenhetens syfte är att skapa förutsättningar för meningsfulla aktiviteter, främst bland barn och ungdomar. Detta sker genom olika former av föreningsstöd samt ett engagemang för friluftsliv och rekreation. Under året har enheten arbetat med insatser för att förbättra fritid- och kulturutbudet för personer med funktionshinder. Under året har fritidsenheten ingått i ett kommunövergripande projekt för att ta fram en föreningsportal.

Mål att uppnå 2014

(Under bearbetning)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	22 703	26 943	27 722	30 526	31 137
Intäkter	3 426	3 042	3 042	3 103	3 165
Netto	19 277	23 901	24 680	27 424	27 972

Aktuella investeringar under 2011-2014

Konvertering till fjärrvärme Dalskolan och Dalhallen

Kumla skola idrottshall ventilation

Idrottshall Nyboda inklusive publikläktare

Dalhallen inkl parkering

Dalhallen, inventarier

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Stor tonvikt kommer att läggas på utbildning av föreningarnas ledare och styrelser då efterfrågan av behovet är stort. En större satsning kommer att ske inom området information och kommer i första hand att beröra fritidsenhetens hemsida via Föreningsportalen.

Flera föreningar har kommit upp på elitnivå. Idrottsförbunden ställer allt högre krav på hallar/anläggningar för spel på högre nivåer.

Verksamhetsområde nr 16. Bibliotek och kultur

Verksamhet

I kommunen finns tre bibliotek. Biblioteket har under 2010 utökat sin öppetid med obemannad service på vardagar mellan 9-10. Antalet nya låntagare ökade med 2 565 personer. Verksamheten omfattar förutom utlåning av böcker även talboksservice, utbud av olika media, möjlighet att tentera för distansstuderande, läxläsningshjälp samt samarbetsprojekt med äldreomsorgen och skolan.

Tyresö Kultur omfattar föreningsgården, kulturskola, naturskola, kulturenhet och ungdomscaf  et Bonza. Huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig mot barn och ungdomar.

Mål att uppnå 2014

(Under bearbetning)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	36 183	37 238	37 662	38 415	39 184
Intäkter	3 656	3 452	3 452	3 521	3 591
Netto	32 527	33 786	34 210	34 894	35 592

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Bibliotek kommer att fortsatta utveckling av ny teknik, s  lvbetj  ning via webb och nya medieformer. Under 2011 införs sk RFID-teknik som informationsbärande enhet i media och bibliotekskort. Biblioteket kommer också att fortsätta förbättringen av bibliotekets service genom utveckling av t  jansten ” My Library” f  r smartphones.

Möjligheten att finna en lämplig lokal vid Alléplan för biblioteket i Trollbäcken undersöks.

En ny modell för regional fördelning av statliga kulturpengar beslutas i januari 2011. Målet är att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Modellen bygger till stora delar på utökad dialog mellan alla parter. I kulturprojektet ”skapande skola” kommer eleverna att få m  ta författare och konstnärer. Från årsskiftet   r Naturskolan organiserad under kulturenheten.

Verksamhetsområde nr 17. Förskola

Verksamhet

Det bor 3010 barn i förskoleålder (1-5 år) i Tyresö kommun. 94 procent av dessa är inskrivna i förskola eller familjedaghem.

I Tyresö finns 23 kommunala förskolor, samt 17 fristående förskolor. 35 procent av barnen som är inskrivna i förskola har sin placering vid en fristående verksamhet. I kommunen finns två kommunala och 12 privata familjedaghem. Tre procent av barnen i förskoleålder är inskrivna i familjedaghem.

De kommande åren beräknas antalet barn i åldern 1-5 år utvecklas enligt vad som framgår av sammanställningen nedan.

År	2010	2011	2012	2013	2014
Antal barn	3 015	2 941	2 932	2 927	2 914

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Andelen pedagoger med högskoleutbildning har ökat

Mål 2

Barnomsorgsplats garanteras inom tre månader

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	280 251	284 905	292 788	295 379	297 320
Intäkter	37 254	35 777	35 266	35 622	35 984
Netto	242 997	249 128	257 522	259 757	261 336

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Ombyggnad bibliotek Trollbäcken till förskola
- Egen investering skolor / förskolor
- Säkra varustransporter
- Förskolekök
- Förskolan Gunghästen ventilation
- Friköp Fornudden förskola

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

En reviderad läroplan för förskolan gäller från 2011. Förskollärarens roll i det pedagogiska arbetet lyfts fram särskilt, liksom förskolechefens ansvar för uppföljning och utvärdering. Målen för arbetet med barnens lärande inom språk, matematik och naturvetenskap/teknik har förtydligats.

Den nya skollagen som ska tillämpas från halvårsskiftet 2011 förtydligar förskolechefens roll, liksom kommunens ansvar för tillsyn av fristående förskolor och de sanktioner som kommunen kan tillgripa vid missförhållanden.

Verksamhetsområde nr 18. Grundskola

Verksamhet

Det finns 6 060 barn i skolåldern (6-15 år) i kommunen, 5 295 stycken elever går i Tyresö kommuns kommunala skolor, varav ca 100 elever är bosatta i andra kommuner. 695 Tyresö-elever går i friskolor och c:a 120 elever går i andra kommuners skolor.

I kommunen finns 13 kommunala grundskolor och tre fristående skolor. Av de kommunala skolorna är det tre skolor som har elever i förskoleklass till årskurs nio. En skola har elever från år sex till nio, och de övriga skolorna bedriver undervisning för elever i förskoleklass till årskurs fem. Två fristående skolor tar emot elever i förskoleklass samt skolår ett till fem, en fristående resursskola tar emot elever i de högre årskurserna med särskilda behov.

Antalet elever i grundskoleålder beräknas komma att utvecklas enligt sammanställningen nedan.

År	2010	2011	2012	2013	2014
Antal elever	6 065	6 091	6 165	6 235	6 303

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna vad gäller betyg i alla ämnen

Mål 2

Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna vad gäller svenska och matematik i årskurs 3

Mål 3

Andelen högskoleutbildad personal i förskoleklass uppgår till minst 70 procent

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	553 197	547 452	592 811	627 663	651 351
Intäkter	43 633	43 214	42 945	43 804	44 680
Netto	509 564	504 238	549 867	583 859	606 671

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Egen investering skolor/förskolor

- Tyresö skola, slöjdsal
- Fornuddens skola matsal ventilation
- Ventilation Strandskolan
- Ventilation Stimmet
- Säkra varutransporter
- Konvertering till fjärrvärme Dalskolan och Dalhallen
- Kumla skola idrottshall ventilation
- Ombyggnad Nyboda skola, utemiljö
- Ombyggnad Nyboda skola, paviljonger o provisorier
- Ombyggnad Nyboda skola, flyttkostnader
- Ombyggnad Nyboda skola, inventarier
- Ombyggnad Nyboda skola, skolbyggnad
- Idrottshall Nyboda inklusive publikläktare
- Tillagningskök
- Utbyggnad Breviks skola
- Förtätning av Strandskolan
- Träningshall Dalskolan inkl parkering
- Träningshall Dalskolan inventarier

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

En ny skollag ska tillämpas från halvårs-skiftet 2011. Den nya lagen innebär bland annat att kravet på kommunal skolplan och kvalitetsredovisning tas bort. I stället finns krav på dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på enhets- och huvudmannanivå. Rektors roll och mandat stärks, liksom möjligheten för vårdnadshavare att överklaga vissa beslut som rör elever.

Nya kursplaner i samtliga ämnen gäller från hösten 2011, med undantag för de elever som går i skolår 9 läsåret 2011-12. En ny betygsskala införs och från hösten 2012 ska betyg ges från skolår 6.

Beslut om införande av lärarlegitimation innebär högt ställda krav på att lärare ska vara behöriga i både årskurs och ämne. Från 2015 kommer endast legitimerade lärare att få sätta betyg. Kompetensutvecklingsåtgärder kommer att krävas i hela landet.

Verksamhetsområde nr 19. Särskola

Verksamhet

Särskoleverksamheten i kommunen är anslagsfinansierad och inom kommunen bedrivs särskola vid Stimmets skola och Forellskolan. För budgetåret 2011 är antalet särskoleelever i kommunens särskolor beräknade till totalt 45 stycken, 30 på Stimmet och 15 på Forellen. 8 särskoleelever från Tyresö går i friskola eller annan kommuns särskola. Tyresö kommuns särskola tar emot 7 elever från annan kommun.

Mål att uppnå 2014

Föräldrainflytandet har ökat

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	22 431	23 115	23 898	24 376	24 864
Intäkter	3 294	4 451	4 518	4 608	4 700
Netto	19 137	18 664	19 380	19 768	20 163

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

I och med att den nya skollagen ska tillämpas från halvårsskiftet 2011 byter den obligatoriska särskolan namn till grundsärskola. Nya kursplaner i samtliga ämnen införs från hösten 2011.

Elever med autism ska enligt den nya skollagen inte längre tillhöra särskolan om de inte också har en utvecklingsstörning. Detta får konsekvenser för grundskolan, som måste erbjuda de berörda eleverna adekvat stöd inom sin verksamhet, men även för särskolan, vars elevunderlag kan minska.

Verksamhetsområde nr 20. Fritidsgårdar

Verksamhet

I kommunen finns tre fritidsgårdar; Nyboda, Kringlan och Bergfoten, samt två träffpunkter i Strand och Krusboda. I Brevik finns en träffpunkt som drivs i samverkan mellan kommunen och villaägarföreningen. Verksamheterna är öppna för alla ungdomar, med undantag för Bergfotens fritidsgård, som bedriver verksamhet särskilt riktad till ungdomar med funktionsnedsättning. Vid flera av fritidsgårdarna drivs även fritidsklubbsverksamhet för barn i åldern 10-12 år.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Minst en fritidsgård/fritidsklubb/träffpunkt drivs i annan regi

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	11 242	11 871	12 307	13 022	13 283
Intäkter	3 490	3 083	3 083	3 145	3 208
Netto	7 752	8 788	9 224	9 877	10 075

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Aktuella investeringar under 2011-2014

Ombyggnad Nyboda skola, fritidsgårdar

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Antalet ungdomar i fritidsgårdarnas målgruppsålder (13-16 år) kommer att öka snabbt, då den nedåtgående befolkningstrenden i de aktuella åldrarna beräknas vända 2012. Behovet av fritidsverksamhet för tonåringar kommer därmed att växa, och det är sannolikt att ökningen framför allt kommer att ske i områden där kommunen idag inte har så väl utbyggda verksamheter.

Verksamhetsområde nr 21. Individ- och familjeomsorg

Verksamhet

Individ- och familjeomsorgen har till uppgift att stödja, hjälpa och skydda enskilda och grupper som befinner sig i utsatta sociala situationer och som inte kan få hjälp på annat sätt.

Insatserna kan gälla

- Försörjningsstöd
- Familjerätt (adoption, utredning om faderskap)
- Familjerådgivning
- Missbruk
- Insatser för barn och ungdom
- Mottagande av ensamkommande flyktingbarn
- Stödboende
- Förebyggande insatser
- Anhörigstöd

Under 2010 hade i genomsnitt 289 hushåll försörjningsstöd per månad, 61,5 helårsplaceringar av barn och ungdomar i familjehem, 14 i jourhem samt 8,7 helårsplatser HVB (institutionsvård) för barn och ungdom. 9,6 helårsplatser HVB (institutionsvård) vuxna. 28 helårsplaceringar i boenden. Under året har sammantaget extern verksamhet köpts för drygt 42 miljoner vilket motsvarar drygt 30 procent av nettobudgeten.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Ideella krafter och föreningar stöds så att de i ökad utsträckning är ett komplement till socialtjänsten, särskilt för ungdomar.

Mål 2

Självförsörjningsgraden har ökat. Andelen hushåll som är aktuella för försörjningsstöd uppgår till högst en och en halv procent.

Mål 3

Personer över 25 år som fått försörjningsstöd i två månader deltar i av kommunen erbjuden praktik eller annan kompetenshöjande insats.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	164 667	153 033	158 418	161 913	165 151
Intäkter	28 064	20 576	20 576	20 988	21 407
Netto	136 603	132 457	138 162	140 925	143 744

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Skyddet för barn förstärks genom en ny lag som föreslås träda i kraft under 2011. Till exempel ska socialtjänsten kunna följa upp ett barns situation även om föräldrarna motsätter sig detta. Socialsekreteraren ska besöka ett placerat barn minst 4 gånger per år. På sikt föreslås en specialistkompetens för att arbeta med barn- och ungdomsfrågor inom myndighetsutövning.

Regeringen har initierat en översyn av den svenska missbruks- och beroendevården. Ansvaret för vården är i dag delad mellan kommun och landsting och en förändring av huvudmannskapet övervägs vilket kan få en påverkan för kommunen.

Verksamhetsområde nr 22. Äldreomsorg

Verksamhet

Äldreomsorgens uppgift är att erbjuda insatser för personer fylla 65 år så att de kan leva och bo självständigt och under trygga förhållanden. Insatserna ges, efter biståndsbedömning, till dem som själva inte kan tillgodose behovet.

Insatserna kan gälla

- Särskilda boendeformer (permanent boende, korttidsvård/växelvård)
- Hemtjänstinsatser (omvårdnad, service, avlösning, ledsagning, trygghetslarm)
- Dagvård, öppen dagverksamhet
- Bostadsanpassning
- Hälso- och sjukvård till och med sjuksköterskenivå inom äldreboende
- Rehabilitering inom äldreboenden, munhälsovård och medicinsk fotvård
- Förebyggande insatser
- Anhörigstöd

Under 2010 ökade efterfrågan kraftigt inom särskilda boenden och hemtjänst. Hemtjänsten hade 535 helårshjälpstagare, totalt 180 345 timmar, i genomsnitt 28,1 tim/månad/hemtjänsttagare. Antalet boendeplatser var helår 273 (permanent och korttidsvård). 45 procent av boendena drivs i privat regi. 32 procent av brukarna har valt privat utförare inom hemtjänsten.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Nöjd kund-index uppgår till lägst 75 inom äldreboenden och lägst 80 inom hemtjänsten enligt socialstyrelsens nationella undersökning.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	254 753	246 065	270 879	290 458	310 581
Intäkter	40 300	33 398	34 875	35 573	36 284
Netto	214 453	212 667	236 003	254 886	274 296

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Ombyggnad Björkbacken Nejlukan/Vitsippan
- Nytt äldreboende

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Antalet äldre ökar kraftigt kommande år och äldreomsorgen behöver byggas ut på grund av förändringar i demografin. Enligt prognosen ökar antalet äldre över 80 år med nästan 40 procent fram till 2015.

Riksdagsbeslutet om värdigt liv i äldreomsorgen, som träder i kraft den 1 januari 2011, medför tre lagändringar; ny bestämmelse om en nationell värdegrund för äldreomsorgen, att äldre så långt som möjligt ska kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan service ska ges, samt befogenhet för kommunerna att lämna kompensation till en enskild person.

En nationell samordnare ska stödja landsting och kommuner i processen att föra över ansvaret för hemsjukvården till kommunerna. Syftet är att på frivillig väg få kommunerna att överta ansvaret för hemsjukvården. Samordnaren ska även utreda frågan om kommunernas anställning av läkare.

Socialstyrelsens upphävande av begränsningsåtgärder för personer med demenssjukdom gällande föreskrifter i juni 2010 innebär nya riktlinjer och rutiner för tillämpning av larm, lås och hjälpmedel. Ökad personaltäthet kan bli en konsekvens av detta.

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att arbeta fram nationella riktlinjer för bemanning inom demensboenden vilket kan få konsekvenser för kommunen.

Verksamhetsområde nr 23. Omsorg om funktionshindrade

Verksamhet

Omsorgen om funktionshindrade utreder och beslutar om insatser för personer med funktionsnedsättning. Utifrån besluten utformas, följs upp och utvecklas insatser – enligt Socialtjänstlagen (SoL) för personer 20-64 år och enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) för personer 0-64 år.

Insatserna kan gälla

- Boende och boendestöd
- Korttidsvistelse
- Korttidstillsyn
- Avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner
- Bostadsanpassning
- Daglig verksamhet
- Personlig assistans
- Anhörigstöd
- Sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning
- Förebyggande insatser

Under 2010 fanns 102 helårsplatser i gruppboenden och servicebostäder varav 83 i kommunal regi och resterande externa köp. 72 personer hade personlig assistans, varav 36 valt kommunal regi. 105 helårsplatser i daglig verksamhet varav 73 i kommunal regi och resterande externa köp. 16 årsboenden för personer med psykisk funktionsnedsättning varav 10 i kommunal regi och 6 externa köp. Under året har sammantaget externa platser köpts för boende, daglig verksamhet etc för cirka 50 miljoner vilket motsvarar drygt 30 procent av nettobudgeten.

Mål att uppnå 2014

Personer med funktionsnedsättning får aktivt stöd inom ramen för daglig verksamhet för att komma närmare arbetsmarknaden och som alternativ till daglig verksamhet för den som önskar.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Utfall 2010	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
Kostnader	227 410	232 485	257 400	269 648	280 641
Intäkter	71 253	70 788	71 850	73 287	74 753
Netto	156 157	161 697	185 550	196 361	205 889

*För 2012 och framåt har gemensamma kostnader fördelats ut på anslaget

Aktuella investeringar under 2011-2014

- Stuga handikappomsorgen
- Ventilation Växhuset AMI
- Omsorgsboende Gränsvägen
- LSS-boende Strand (ersättning Villa Linde)
- Nytt gruppboende Lindetomten (alternativt Krusmyntamodellen)
- Inventarier nytt gruppboende Lindetomten
- Nytt gruppboende 6 platser (alternativt Krusmyntamodellen)
- Inventarier nytt gruppboende 2013
- Nytt LSS-boende Sågen (alternativt Krusmyntamodellen)
- Inventarier Sågen

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

Den statliga assistentersättningen regleras i socialförsäkringsbalken. (LASS, lagen om assistansersättning har upphört.) Bedömningen är att nya riktlinjer i lagen leder till mer restriktiva bedömningar av försäkringskassan och att vissa brukare kommer att beviljas färre assistenttimmar.

I gymnasiesärskoleutredningen övervägs valfrihet för den enskilde som på sikt kan få konsekvenser för socialförvaltningen. Om elevens/föräldrar väljer skola utanför kommunen kan det innebära behov av eftermiddagsverksamhet och i vissa fall elevhemsboende som medför kostnadsökningar för socialförvaltningen.

Nya former av daglig verksamhet behöver utvecklas. Flera personer som går ut särgymnasiet vill inte ha daglig verksamhet enligt LSS. Kommunen behöver utveckla nya former av verksamhet för målgruppen, sociala företag och samverka med andra huvudmän i syfte att den enskilde ska komma närmare arbetsmarknaden.

Kommunens bolag

Verksamhet

Kommunen äger två bolag; Tyresö Bostäder AB och Tyresö Näringslivs AB. Tyresö Näringslivs AB äger i sin tur Maria Sofia Fastighets AB.

Tyresö Bostäder äger och hyr ut bostäder. Hyresbeståndet omfattar 3 125 lägenheter och 177 lokaler med en sammanlagd uthyrbar yta på respektive 222 537 m² och 17 936 m².

Den genomsnittliga hyresnivån för lägenheterna uppgår till 1 021 kr/m² (2011).

Färdigställandet av 158 nya lägenheter pågår, varav 75 utgör s k trygghetsboenden.

Tyresö Bostäder ska enligt sina ägardirektiv bl a uppnå en förräntning av det egna kapitalet överstiger kommunens internränta³ med minst en halv procentenhet till dess att en soliditet på 15 procent uppnås.

Tyresö Näringslivs AB bedriver uthyrning av Tyresö Slotts västra flygel och cafébyggnad på Notholmen. Därutöver köper, säljer och förvaltar bolaget fastigheter. En avveckling av verksamheten har inletts och de hyresavtal m m som kommer att finnas kvar tas i samband därmed över av kommunen.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Minst 150 nyproducerade, centralt belägna lägenheter är klara för inflyttning.

Specifika yttre förhållanden eller förändringar

2011-01-01 trädde en ny lag om allmännyttiga bostadsföretag och nya regler om hyressättning i kraft. Syftet med den nya lagen och förändringarna av hyressättningsreglerna är att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunala bostadsaktiebolag och privata hyresvärdar. Därigenom ska förutsättningar ges för en bättre fungerande bostadshyresmarknad, ett större intresse för att investera i och förvalta hyresrätter och på sikt ett förbättrat utbud av hyresbostäder. Syftet är även att bringa den svenska lagstiftningen inom området i överensstämmelse med EU-rättens konkurrensregler och inte minst reglerna om statsstöd.

---

³ Den av Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderade internränta som Tyresö kommun tillämpar avser att återspegla den genomsnittliga finansieringskostnaden för kommunala investeringar. Internräntan fastställs för ett år i taget.

Kapitel 6. Investeringsprogram

Investeringsprogrammet (bilaga 5) har kompletterats med de projekt som blivit något försenade och därmed inte förbrukat de medel som anslagits för 2010.

Nya exploateringsprojekt har lagts in i investeringsprogrammet och för vissa av de befintliga exploateringsprojekten har de planerade utgifterna utökats eller tidplanen skjutits fram. Den slutliga nettoutgiften för exploateringsprojekten (efter att alla exploateringsintäkter dragits från) beräknas komma att uppgå till ca 150 miljoner kronor, varav 40 miljoner avser Östra Tyresö.

De nya projekt som lagts till är friköp av byggnader vid Fornudden förskola samt ny IT-plattform. Dessutom beräknas att tre nya gruppboenden byggs under perioden 2012-2014.

I det nya investeringsprogrammet ingår också investeringar för att skapa det nya centrumområdet. Dessa ska finansieras genom intäkter från exploateringsavtal m m.

I investeringsprogrammet har hittills många förhållandevis små investeringsutgifter redovisats som egna poster. För att skapa en större flexibilitet i genomförandeskedet och samtidigt bättre kunna kontrollera de samlade investeringsutgifterna föreslår kommunstyrelsen att rambelopp fortsättningsvis avsätts för mindre investeringar med likartat ändamål. Investeringsprojekt av det slaget som redan har tagits upp i programmet står kvar tills de är genomförda. I huvudsak kan därför modellen med ramanslag införas först fr o m 2013.

Ramanslag kommer då att tas upp för områdena

- fastighet, initierat av hyresgäster
- fastighet, initierat av ägaren
- väg och park,
- fritidsanläggningar
- klimatstrategi
- inventarier etc
- IT-investeringar
- markreserv
- vatten och avlopp
- renhållning

Som framgår av de kommungemensamma målen (mål 3) måste investeringsutgifterna efter hand begränsas till en nivå som, mätt över en femårsperiod, inte överstiger summan av avskrivningar och årets resultat för

samma period. Det motsvarar i snitt nettoinvesteringsutgifter på ca 110 miljoner kronor per år.

Utanför den ramen finansieras det nya centrumområdet av exploateringsintäkter och investeringar inom VA och renhållning av VA- och renhållningstaxorna.

Investeringsprogrammet för de skattefinansierade verksamheterna uppgår till 338,0 miljoner för 2011, 250,6 miljoner för 2012, 101,5 miljoner för 2013 samt 62,3 miljoner för 2014.

Kapitel 7. Uppföljning, utvärdering och kommunikation

De mål och kvalitetsgarantier som kommunplanen innehåller ska följas upp regelbundet. Det kommer att ske vid tre tillfällen årligen; efter första tertialet, efter andra tertialet och i samband med årsredovisningen.

Det innebär inte att det vid alla dessa tillfällen kommer att finnas tillgång till aktuella mätvärden eller andra uppgifter som visar statusen på varje enskilt mål eller kvalitetsgaranti. Det beror på vid vilka tillfällen det är möjligt att avläsa resultat (t ex vid terminsslut) eller vilka insatser som behövs för att beskriva utvecklingen (t ex brukarundersökning eller resultat från enkät eller uppföljningssystem för flera kommuner som görs i ett sammanhang). För de mål där inte ett mätresultat kan redovisas vid ett uppföljningstillfälle lämnas en kommentar eller redovisning i annan form av vilka insatser som bedrivs för att nå målet eller när och hur uppföljningsdata kommer att redovisas. Detta för att det kontinuerligt ska vara möjligt för såväl ansvariga nämnder som kommunstyrelse och kommunfullmäktige att följa hur arbetet med att uppnå fastställda mål bedrivs.

För de mål och garantier som avser ett visst verksamhetsområde ankommer det på ansvarig förvaltning att inför varje uppföljningstillfälle ställa samman mätresultat och/eller kommentarer för att belysa måluppfyllelsen. När uppföljningen visar på en betydande avvikelse mellan uppnått, eller förväntat, resultat och mål ska en förklarande analys göras. Analysen syftar till att klargöra på vad sätt strategi eller insatser behöver förändras för att uppnå målet ifråga.

För de kommungemensamma målen och kvalitetsgarantierna redovisar på motsvarande vis kommundirektörens stab måluppfyllelse, kommentarer och analyser vid uppföljningstillfällena. Om väsentliga avvikelser mellan beslutade mål och uppnådda resultat konstateras kan kommundirektören lämna förslag till kompletterande åtgärder eller omfördelning av medel för att förbättra måluppfyllelsen.

Det är också viktigt att kommunplanens innehåll är väl känt av kommunens invånare, de förtroendevalda och kommunens medarbetare. För att uppnå det utarbetar kommundirektörens stab en kommunikationsstrategi som beskriver de viktigaste budskapen och strategier för att nå ut med dessa.

Kapitel 8. Styrprocessens årshjul

Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges arbete med kommunplanen ska följa nedanstående tidsplan.

Januari/februari

- Årlig översyn av styrprocessen
- Arbete med årsbokslut
- Underlag omvärldsanalys (befolkningsutveckling, demografi, trender, lagstiftning och andra förändringar)
- Två dagars seminarium med kommunstyrelsen och nämndpresidierna
- Omvärldsanalys, preliminärt årsbokslut
- Visionsarbete

Mars/april

- Två dagars seminarium med kommunstyrelsen och presidierna
- Visionsarbete
- Treåriga mål och budget, samt treåriga investeringsramar
- Årsbokslut i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige
- Förslag till kommunplan skrivs fram
- Remiss till nämnder och bolag

Maj

- Årsbokslut i kommunstyrelsen
- Remissvar från nämnder och bolag
- Delårsbokslut per den 30 april i kommunstyrelsen
- Kommunstyrelsen beslutar om förslag till kommunplan för de tre kommande åren

Juni

- Delårsbokslut per den 30 april i kommunfullmäktige
- Kommunfullmäktige beslutar om kommunplan för de tre kommande åren och skatt för ett år framåt
- Kommunplanen förankras

Augusti/september

- Nämnder/bolag arbetar med kommunplanen och bryter ned den till 1-åriga mål och budget
- Arbete med delårsbokslut per den 31 augusti
- Delårsbokslut per den 31 augusti i kommunstyrelsen

Oktober

- Delårsbokslut per den 31 augusti i kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen behandlar nämnd- och bolagsplaner (kommunstyrelsens uppsiktsansvar)

November/december

- Om nödvändigt ny behandling av vissa frågor i kommunfullmäktige
- Förvaltningarnas enheter tar fram enhetsplaner
- 1 januari träder planerna i kraft

Kapitel 9. Förteckning över kommungemensamma styrdokument

Nedan redovisas övergripande styrdokument i Tyresö kommun. Flertalet av dokumenten ska arbetas om under 2010 och 2011 för att följa strukturen för styrdokument. Dessa dokument är markerade med en asterisk.

9.1 Policy

Policy för upphandling (KF 2010)
 Policy för fakturerings- och kravverksamhet (KS 2005)*
 Säkerhetspolicy (KS 2007)*
 Brandskyddspolicy (KS 2008)*
 Klotterspolic (KS 2009)*
 Trafikpolicy*
 Informationssäkerhetspolicy (KS 2010)*
 Informationspolicy (KS 2004)*
 Personalpolicy (KS 2008)
 Arbetsmiljöpolicy (KS 2007)
 Policy ”Att vara chef i Tyresö kommun” (KS 2007)
 Servicepolicy (oklar beslutsinstans)*

9.2 Planer

Översiktsplan för Tyresö kommun (KF 2008)
 Grönplan (KS 2009)*
 Energiplan (KF 2008)*
 Klimatstrategi (KF 2010)*
 Plan för hantering av extraordinära händelser (KF 2011)
 Jämställdhetsplan (KS 2010)*
 Likabehandlingsplan (framtagen 2010, ej fastställd)*
 Tillgänglighetsplan (KF 2011)
 Integrationsplan (KF 2007)*
 Alkoholpolitiskt program (KF 1998)*
 Brottsförebyggande program (KS 2000)*
 Kulturpolitiskt program (KS 2007)*

9.3 Reglemente/Delegation

Gemensamt reglemente för samtliga nämnder (KF 2010)*
 Revisionsreglemente (KF 2006)*
 Reglemente för kommunstyrelsen (KF 2010)*
 Reglemente för barn- och utbildningsnämnden (KF 2006)*
 Reglemente för byggnadsnämnden (KF 2010)*
 Reglemente för gymnasie- och arbetsmarkandsnämnden (KF 2006)*

Reglemente för krisledningsnämnden (KF 2002)*
 Reglemente för valnämnden (KF 2005)*
 Reglemente för socialnämnd (KF 2006)*
 Reglemente för Södertörns överförmyndarnämnd (KF 2010)*
 Attestreglemente (KF 2004)*
 Reglemente för penninghantering (KF 1995)*
 Arkivreglemente (KF 2007)*
 Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF 2010)*
 Arbetsordning för kommunala pensionärsrådet (KF 2010)*
 Arbetsordning för kommunala rådet för funktionshinder (KF 2010)*
 Bestämmelse om ersättning till förtroendevalda (KF 2011)*
 Delegationsordning inom kommunstyrelsens verksamhetsområde (KS 2011)*

9.4 Riktlinje/föreskrift

Riktlinjer för internationellt samarbete (KS 2010)*
 Riktlinje för sponsring (KS 2011)
 Riktlinjer för när förtroendevalda och anställda erbjuds förmåner av utomstående (KS 2011)
 Riktlinje för upphandling i Tyresö kommun (KS 2010)
 Riktlinje för representation, värdskap, resor m.m. (KS 2004)*
 Riktlinje för e-posthantering i Tyresö kommun (oklar beslutsinstans)*
 Lokal renhållningsordning (KF 2008)
 Allmänna ordningsföreskrifter för Tyresö kommun (KF 2009)*
 Lokala hälsoskydds-föreskrifter (KF 1986)
 Redovisningsföreskrifter (KF 1998)*
 Regler för inventering och förteckning av inventarier (KS 1999)*
 Gallring av digitala handlingar (KS 2005)*
 Riktlinje för remissordning för föreningar (KF 2002)*
 Riktlinjer för användning av sociala medier (KS 2010)*
 Rutin för klagomålshantering (KS 2001)*
 Ekonomiska regler för resultatenheter (KF 2008)*

9.5 Styrdokument som upphör

Följande styrdokument upphör i samband med att kommunplanen antas:

- Ekonomistyrning principer; KF 1998-04-23 § 30 (finns i kommunplan)
- IT-säkerhetspolicy KS 2003-02-18 § 85 (ej aktuell, ingår i andra dokument)
- IT-strategi KS 2008-11-25 § 174 (kan införlivas i kommunplanen)
- Policy för konkurrensutsättning av verksamhet i Tyresö (KF 2008)

Bilaga 1 Driftbudget 2012-2014 tkr

		2012	2013	2014
KOMMUNSTYRELSEN	Kostnader	692 972	718 931	737 275
	Intäkter	475 268	484 773	494 469
	Netto	217 704	234 158	242 806
KOMMUNLEDNING	Kostnader	100 986	103 506	106 076
	Intäkter	42 941	43 800	44 676
	Netto	58 045	59 706	61 400
INTERN SERVICE	Kostnader	326 399	332 927	339 586
	Intäkter	319 847	326 244	332 769
	Netto	6 552	6 683	6 817
KOMMUNFÖRBUND OCH GEMENSAMT	Kostnader	41 684	42 518	43 368
	Intäkter	0	0	0
	Netto	41 684	42 518	43 368
PLAN OCH EXPLOATERING	Kostnader	23 420	23 888	24 366
	Intäkter	5 398	5 506	5 616
	Netto	18 022	18 382	18 750
BYGGLOVSVERKSAMHET	Kostnader	7 870	8 027	8 188
	Intäkter	3 468	3 537	3 608
	Netto	4 402	4 490	4 580
VÄGHÅLLNING OCH PARK	Kostnader	53 486	56 256	60 546
	Intäkter	102	104	106
	Netto	53 384	56 152	60 440
FRITIDSANLÄGGNINGAR	Kostnader	32 145	41 788	42 624
	Intäkter	1 443	1 472	1 501
	Netto	30 702	40 316	41 122
CENTRALKÖK	Kostnader	9 468	9 657	9 851
	Intäkter	9 468	9 657	9 851
	Netto	0	0	0
MILJÖ OCH TRAFIK SAMT SIDOORDNAD	Kostnader	9 487	10 577	11 088
	Intäkter	4 574	4 665	4 759
	Netto	4 913	5 911	6 329
VATTEN OCH AVLOPP	Kostnader	56 355	57 482	58 632
	Intäkter	56 355	57 482	58 632
	Netto	0	0	0
RENHÅLLNING	Kostnader	31 672	32 305	32 952
	Intäkter	31 672	32 305	32 952
	Netto	0	0	0

Bilaga 1 Driftbudget 2012-2014 tkr

		2012	2013	2014
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	Kostnader	281 064	281 559	282 433
	Intäkter	58 353	59 520	60 711
	Netto	222 710	222 038	221 722
ARBETSCENTRUM	Kostnader	24 204	24 688	25 182
	Intäkter	12 482	12 732	12 986
	Netto	11 722	11 956	12 196
VUXENUTBILDNING	Kostnader	40 755	41 570	42 402
	Intäkter	11 815	12 051	12 292
	Netto	28 940	29 519	30 109
GYMNASIESKOLA	Kostnader	216 105	215 301	214 850
	Intäkter	34 056	34 737	35 432
	Netto	182 048	180 563	179 417
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Kostnader	65 384	68 942	70 321
	Intäkter	6 494	6 624	6 756
	Netto	58 890	62 318	63 564
FRITIDSVERKSAMHET	Kostnader	27 722	30 526	31 137
	Intäkter	3 042	3 103	3 165
	Netto	24 680	27 424	27 972
BIBLIOTEK OCH KULTUR	Kostnader	37 662	38 415	39 184
	Intäkter	3 452	3 521	3 591
	Netto	34 210	34 894	35 592
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	Kostnader	921 805	960 440	986 817
	Intäkter	85 812	87 178	88 572
	Netto	835 993	873 262	898 245
FÖRVALTNINGSGEMENSAMT	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	0	0	0
	Netto	0	0	0
FÖRSKOLA	Kostnader	292 788	295 379	297 320
	Intäkter	35 266	35 622	35 984
	Netto	257 522	259 757	261 336
GRUNDSKOLA	Kostnader	592 811	627 663	651 351
	Intäkter	42 945	43 804	44 680
	Netto	549 867	583 859	606 671
SÄRSKOLA	Kostnader	23 898	24 376	24 864
	Intäkter	4 518	4 608	4 700
	Netto	19 380	19 768	20 163
FRITIDSGÅRDAR	Kostnader	12 307	13 022	13 283
	Intäkter	3 083	3 145	3 208
	Netto	9 224	9 877	10 075

Bilaga 1 Driftbudget 2012-2014 tkr

		2012	2013	2014
SOCIALNÄMNDEN	Kostnader	687 017	722 019	756 373
	Intäkter	127 301	129 847	132 444
	Netto	559 716	592 172	623 929
FÖRVALTNINGSGEMENSAMT	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	0	0	0
	Netto	0	0	0
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	Kostnader	158 738	161 913	165 151
	Intäkter	20 576	20 988	21 407
	Netto	138 162	140 925	143 744
ÄLDREOMSORG	Kostnader	270 879	290 458	310 581
	Intäkter	34 875	35 573	36 284
	Netto	236 003	254 886	274 296
OMSORG OM FUNKTIONSHINDRADE	Kostnader	257 400	269 648	280 641
	Intäkter	71 850	73 287	74 753
	Netto	185 550	196 361	205 889
SAMMANLAGT	Kostnader	2 648 242	2 751 891	2 833 218
	Intäkter	753 228	767 943	782 952
	Netto	1 895 013	1 983 949	2 050 266

Bilaga 2 Finansförvaltning 2012-2014 tkr

		2012	2013	2014
TOTALT	Kostnader	96 250	99 750	103 750
	Intäkter	187 850	191 350	193 750
	Netto	-91 600	-91 600	-90 000
PENSIONSUTBETALNINGAR	Kostnader	44 250	45 750	47 750
	Intäkter	250	250	250
	Netto	44 000	45 500	47 500
SEMESTER- OCH ÖVERTIDS- SKULDÖKNING	Kostnader	1 000	1 000	1 000
	Intäkter	0	0	0
	Netto	1 000	1 000	1 000
STATSBIDRAG MAXTAXA	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	20 000	20 000	20 000
	Netto	-20 000	-20 000	-20 000
INTJÄNADE PENSIONER	Kostnader	57 000	59 000	61 000
	Intäkter	54 500	56 000	57 000
	Netto	2 500	3 000	4 000
INTÄKT KAPITALTJÄNST	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	113 100	115 100	116 500
	Netto	-113 100	-115 100	-116 500
MEDELSRESERV ALTERNATIVT PRIORITERINGSUTRYMME	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	0	0	0
	Netto	0	0	0
ÖVRIGT	Kostnader	-6 000	-6 000	-6 000
	Intäkter	0	0	0
	Netto	-6 000	-6 000	-6 000

Bilaga 3 Resultaträkning 2012-2014 tkr

		2012	2013	2014
NÄMNDERNAS VERKSAMHET	Kostnader	2 648 242	2 751 891	2 833 218
	Intäkter	753 228	767 943	782 952
	Netto	1 895 013	1 983 949	2 050 266
FINANSFÖRVALTNING	Kostnader	96 250	99 750	103 750
	Intäkter	187 850	191 350	193 750
	Netto	-91 600	-91 600	-90 000
INTERNA POSTER	Kostnader	-454 000	-463 000	-475 000
	Intäkter	-454 000	-463 000	-475 000
	Netto	0	0	0
Verksamhetens intäkter		487 078	496 293	501 702
Verksamhetens kostnader		-2 290 492	-2 388 641	-2 461 968
Avskrivningar		-68 000	-70 000	-71 000
Verksamhetens nettokostnader		-1 871 413	-1 962 349	-2 031 266
Skatteintäkter		1 772 000	1 845 000	1 918 000
Fastighetsavgift		61 000	61 000	62 000
Statsbidrag och utjämningsystem		89 000	88 000	90 000
Finansiella intäkter		5 000	5 000	5 000
Finansiella kostnader		-28 000	-31 000	-32 000
Resultat före effektiviseringskrav		27 587	5 651	11 734
Effektiviseringskrav		0	36 000	30 000
Resultat		27 587	41 651	41 734
Statsbidrag och utjämningsystem				
Inkomstutjämning		21 000	29 000	42 000
Kostnadsutjämning		71 000	72 000	73 000
Regleringsbidrag		19 000	10 000	-1 000
LSS-utjämning		-22 000	-23 000	-24 000
Sammanlagt		89 000	88 000	90 000

Bilaga 4

<u>Balansräkning tkr</u>	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	1 794 970	1 882 069	1 911 769
Omsättningstillgångar	218 500	218 500	218 500
Skattefordran på staten	17 110	0	0
Summa	2 030 580	2 100 569	2 130 269

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	736 596	778 247	819 981
Avsättning för pensioner samt semester- och övertidsskuld	209 454	225 566	241 838
Långfristiga skulder	720 322	702 548	674 242
Kortfristiga skulder	285 208	285 208	285 208
Exploateringsintäkter (eget kap)	79 000	109 000	109 000
Skatteskuld till staten	0	0	0
Summa	2 030 580	2 100 569	2 130 269

<u>Finansieringsanalys tkr</u>	Budget 2012	Budget 2013	Budget 2014
TILLFÖRDA MEDEL			
Årets resultat	27 587	41 651	41 734
Ökning av långfristiga skulder	159 326	0	0
Avskrivningar	68 000	70 000	71 000
Ökning pensionsskuld	58 500	60 500	62 500
Ökning semester- och övertidsskuld	1 000	1 000	1 000
Exploateringsintäkter	5 000	30 000	0
Ökning skatteskuld till staten	0	0	0
Minskning skattefordran på staten	20 932	17 110	0
Summa	340 345	220 261	176 234

ANVÄNDA MEDEL

Investeringar	296 527	157 099	100 700
Utbetalning av pensionspremie	35 400	36 800	38 300
Utbetalning av löneskatt för pensionspremie	8 418	8 588	8 928
Minskning av långfristiga skulder	0	17 774	28 306
Ökning skattefordran på staten	0	0	0
Minskning skatteskuld till staten	0	0	0
Summa	340 345	220 261	176 234

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	TOT
<u>Exploatering Östra Tyresö gata (70% av expl)</u>								
Utgifter gata	9 584	33 006	21 350	19 600	9 100	4 200	3 500	100 340
Inkomster gata	0	0	7 581	15 400	18 900	0	12 250	54 131
Netto gata	9 584	33 006	13 769	4 200	-9 800	4 200	-8 750	46 209
<u>Exploatering övriga Tyresö gata (70% av expl)</u>								
Utgifter gata	3 517	24 727	37 420	46 696	23 100	19 600	41 519	196 579
Inkomster gata	0	0	2 100	7 917	11 550	0	70 000	91 567
Netto gata	3 517	24 727	35 320	38 779	11 550	19 600	-28 481	105 012
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av hyresgäster</u>	6 174	24 871	12 000	15 000	15 000	15 000	15 000	103 045
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av ägaren</u>	15 447	29 614	3 800	10 000	10 000	10 000	10 000	88 861
<u>Gata och park</u>	12 348	17 110	5 700	9 000	9 000	9 000	9 000	71 158
<u>Fritidsanläggningar</u>	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
<u>Miljö- och klimat investeringar</u>	0	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000
<u>Inventarier etc</u>	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000
<u>IT-investeringar</u>	0	8 500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	18 500
<u>Övrigt</u>	3 185	8 146	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	36 331
<u>Särskilda större poster</u>	94 269	190 031	170 400	20 200	14 200	0	0	489 100
Investeringsutgifter	144 524	338 005	260 670	131 496	91 400	68 800	90 019	1 124 914
Investeringsinkomster	0	0	9 681	23 317	30 450	0	82 250	145 698
Netto	144 524	338 005	250 989	108 179	60 950	68 800	7 769	979 216

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	TOT
<u>Ombyggnad centrum till den nya visionen</u>								
Utgifter	9 481	12 519	15 000	30 000	27 000	10 000	70 000	174 000
Realisationsvinster (drift)	9 000	74 000	5 000	30 000			156 000	274 000
Netto	481	-61 481	10 000	0	27 000	10 000	-86 000	-100 000
<u>Exploatering Östra Tyresö VA (30% av expl)</u>								
Utgifter VA	4 108	14 146	9 150	8 400	3 900	1 800	1 500	43 004
Inkomster VA	0	0	3 249	6 600	8 100	0	5 250	23 199
Netto VA	4 108	14 146	5 901	1 800	-4 200	1 800	-3 750	19 805
<u>Exploatering övriga Tyresö VA (30% av expl)</u>								
Utgifter VA	1 508	10 598	16 037	20 013	9 900	8 400	17 794	84 250
Inkomster VA	0	0	900	3 393	4 950	0	30 000	39 243
Netto VA	1 508	10 598	15 137	16 620	4 950	8 400	-12 206	45 007
<u>Vatten och avlopp</u>								
	580	11 320	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	46 900
<u>Renhållning</u>								
	16 919	6 955	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	38 874
SAMMANLAGT NETTO		393 543	297 027	166 599	98 700	99 000	71 813	1 303 802

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
<u>Ombyggnad centrum till den nya visionen</u>										
Ny infart och förlängning av Dalgränd	9 481	12 519						22 000	1 547	Väg
Cirkulationsplats Bollmorav-Tyresöv					2 000	10 000		12 000	844	Väg
Ombyggnad motorväg Bollmora allé till Bollmoravägen			10 000					10 000	703	Väg
Vägnätet Tyresö centrum							15 000	15 000	1 055	Väg
Lekplats Bollmoradalen			3 000					3 000	211	Park
Stadspark Bollmoradalen			1 000	10 000	9 000			20 000	1 406	Park
Damm, gångvägar vid Stadsparken					12 000			12 000	844	Väg
Ombyggnad stråket Bollmorav, P-huset, Dalgränds förlängning etc							50 000	50 000	3 515	Väg
Rondell, infart, gångtunnel kvarteret Järnet				10 000				10 000	703	Väg
Ombyggnad Tyresöv från Bollmorav till Bäverbäcken			1 000	10 000	4 000			15 000	1 055	Väg
Rivning Forellskolan							5 000	5 000	352	Fastighet
	9 481	12 519	15 000	30 000	27 000	10 000	70 000	174 000	12 233	
<u>Exploatering Östra Tyresö</u>										
Breviksvägen etapp V Orrnäset, utgifter	6 704	31 946	14 000	6 000				58 650	4 123	Exploatering
Breviksvägen etapp V Orrnäset, inkomster				-22 000				-22 000	-1 547	Exploatering
Måsvägen, utgifter	6 908	8 286	500					15 694	1 103	Exploatering
Måsvägen, inkomster			-10 830					-10 830	-761	Exploatering
Ettapp 9 Brevik, Ugglevägen, utgifter	80	5 920	15 000	17 000	7 000			45 000	3 164	Exploatering
Ettapp 9 Brevik, Ugglevägen, inkomster					-27 000			-27 000	-1 898	Exploatering
Brevik etapp 10 Gärdsmygev, utgifter		1 000	1 000	5 000	6 000	6 000	5 000	24 000	1 687	Exploatering
Brevik etapp 10 Gärdsmygev, inkomster							-17 500	-17 500	-1 230	Exploatering
	13 692	47 152	19 670	6 000	-14 000	6 000	-12 500	66 014	4 641	

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
<u>Exploatering övriga Tyresö</u>										
Nyfors, utgifter			500	9 500	10 000			20 000	1 406	Exploatering
Nyfors, inkomster					-12 000			-12 000	-844	Exploatering
Strandängarna, utgifter								0	0	Exploatering
Strandängarna, inkomster								0	0	Exploatering
Tyresö centrum, utgifter	1 769	18 816	19 000	17 815				57 400	4 035	Exploatering
Tyresö centrum, inkomster					-3 000			-3 000	-211	Exploatering
Sjöbacken/Strandvägen, utgifter	1 538	2 795	11 192	8 394				23 919	1 682	Exploatering
Sjöbacken/Strandvägen, inkomster				-11 310				-11 310	-795	Exploatering
Solberga etapp 7, utgifter	825	4 862	20 000	30 000	20 000	18 000	4 313	98 000	6 890	Exploatering
Solberga etapp 7, inkomster							-44 000	-44 000	-3 093	Exploatering
Maria Sofias väg (Brädgårdsområdet), utgifter	552	3 648						4 200	295	Exploatering
Maria Sofias väg (Brädgårdsområdet), inkomster					-1 500			-1 500	-105	Exploatering
Slånbacken, utgifter	341	5 204	1 765					7 310	514	Exploatering
Slånbacken, inkomster			-3 000					-3 000	-211	Exploatering
Raksta etapp 8, utgifter			1 000	1 000	3 000	10 000	55 000	70 000	4 921	Exploatering
Raksta etapp 8, inkomster							-56 000	-56 000	-3 937	Exploatering
	5 025	35 325	50 457	55 399	16 500	28 000	-40 687	150 019	10 547	
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av hyresgäster</u>										
Ombyggnad bibliotek Trollbäcken till förskola		9 000						9 000	810	Fastighet
Egen investering skolor / förskolor		1 645	1 000					2 645	370	Fastighet
Ombyggnad gymnasiets aula	2 173	4 827						7 000	630	Fastighet
Tyresö skola, slöjdsal	1 730	1 270						3 000	270	Fastighet
Ombyggnad Björkbacken Nejlikan/Vitsippan			5 000					5 000	450	Fastighet
Byte belysning A-plan BOV	2 271	3 129						5 400	486	Fastighet
Stuga handikapporsorgen			1 000					1 000	214	Fastighet

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
Samlingsanslag för fastighet, initierat av hyresgäster				10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	3 600	K-dir stab
Smärre anpassningar av lokaler och anläggningar		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	30 000	2 700	K-dir stab
	6 174	24 871	12 000	15 000	15 000	15 000	15 000	103 045	9 530	
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av ägaren</u>										
Fornuddens skola matsal ventilation	8	492						500	45	Fastighet
Ventilation Strandskolan	38	1 962						2 000	180	Fastighet
Ventilation Stimmet	51	1 949						2 000	180	Fastighet
Säkra varutransporter	3 136	2 093						5 229	471	Fastighet
Konvertering till fjärrvärme Dalskolan och Dalhallen	3 141	859						4 000	360	Fastighet
Gymnasiet OVK-anmärkning	545	955						1 500	135	Fastighet
Förskolekök	800	800	800					2 400	216	Fastighet
Förskolan Gunghästen ventilation	1 232	268						1 500	135	Fastighet
Ventilation Växhuset AMI	44	3 956						4 000	360	Fastighet
Bollmoravallen renovering omklädnadsrum	2 348	652						3 000	270	Fastighet
Kumla skola idrottshall ventilation	4 104	1 896						6 000	540	Fastighet
Energisparåtgärder		6 432	2 000					8 432	1 180	Fastighet
Reservkraft nya föreningsgården		1 000						1 000	90	Fastighet
Friköp Fornudden förskola		4 300						4 300	387	Fastighet
Säkerhetshöjande åtgärder		2 000	1 000					3 000	420	Fastighet
Samlingsanslag för fastighet, initierat av ägaren				10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	5 600	Fastighet
	15 447	29 614	3 800	10 000	10 000	10 000	10 000	88 861	10 569	
<u>Gata och park</u>										
Upprustn belysn i Trollbäcken/Bollmora		880						880	62	Väg
Tyresöv tre körfält, projektering			500					500	35	Väg
Avlämningsplats Kumla skola	0	500						500	35	Väg

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
Breviksv,Nytorpsv,Tegelbr	839	292						1 131	80	Väg
Åtgärder på Tyresövägen	1 326	3 874						5 200	366	Väg
Säkra skolvägar	30	970						1 000	70	Väg
Bussvändplan alléplan, utgifter	9 201	150						9 351	657	Väg
Bussvändplan alléplan, inkomster		-1 000						-1 000	-70	Väg
Enkelt avhjälptra hinder, funktionshindrade	952	2 048						3 000	211	Väg
Trafiksäkerhetsåtgärder		951						951	67	Väg
Gångtunnel vid siklöjerondellen, projektering		500						500	35	Väg
Brygga med bänk vid Kalvfjärden		500						500	35	Väg
Park och naturvård		1 120	700					1 820	164	Park
Upprustning av lekredskap enligt EU-norm		3 325	1 500					4 825	434	Park
Fordon/maskiner		3 000	3 000					6 000	840	Väg
Samlingsanslag för gata och park				9 000	9 000	9 000	9 000	36 000	5 040	Väg
	12 348	17 110	5 700	9 000	9 000	9 000	9 000	71 158	8 061	
<u>Fritidsanläggningar</u>										
Samlingsanslag för fritidsanläggningar				1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	560	Miljö o trafik
	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	560	
<u>Miljö- och klimat investeringar</u>										
Åtgärder klimatstrategi		2 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000	980	Miljö o trafik
	0	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000	980	
<u>Inventarier etc</u>										
Inventarier och småinvesteringar			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000	1 400	K-dir stab
	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000	1 400	

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
<u>IT-investeringar</u>										
Reservfiberring		1 500						1 500	210	K-dir stab
IT-investeringar		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	12 000	2 880	K-dir stab
Ny IT-plattform		5 000						5 000	700	K-dir stab
	0	8 500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	18 500	3 790	
<u>Övrigt</u>										
Elektroniskt ritnings- o driftskötselarkov	169	831						1 000	140	Fastighet
Nytt kartsystem	390	2 110						2 500	350	Plan
Markreserv		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	30 000	1 200	Plan
Uddby gård	2 626	205						2 831	255	Plan
	3 185	8 146	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	36 331	1 945	
<u>Särskilda större poster</u>										
Ombyggnad Nyboda skola, utemiljö	1 186	5 814	11 000					18 000	1 265	Fastighet
Ombyggnad Nyboda skola, paviljonger o provisorier	4 284	1 016						5 300	373	Fastighet
Ombyggnad Nyboda skola, flyttkostnader	1 270	230						1 500	105	Fastighet
Ombyggnad Nyboda skola, inventarier		1 000	3 200					4 200	588	Fastighet
Ombyggnad Nyboda skola, skolbyggnad	10 050	87 950	85 000					183 000	12 865	Fastighet
Idrottshall Nyboda inklusive publikläktare	1 918	32 082	26 000					60 000	4 497	Fastighet
Ombyggnad Nyboda skola, fritidsgårdar	10 367	633						11 000	773	Fastighet
Tillagningskök	3 119	22 881	20 000	10 000	4 000			60 000	5 400	Fastighet
Utbyggnad Breviks skola	35 292	908						36 200	3 382	Fastighet
Förtätning av Strandskolan		15 000	15 000					30 000	2 109	Fastighet
Omsorgsboende Gränsvägen	6 486	314						6 800	712	Fastighet
LSS-boende Strand (ersättning Villa Linde)		10 000						10 000	1 013	Fastighet

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
Nytt gruppboende Lindetomten (alternativt Krusmyntamodellen)			10 000					10 000	1 013	Fastighet
Inventarier nytt gruppboende Lindetomten			200					200	28	Social
Nytt gruppboende 6 platser (alternativt Krusmyntamodellen)				10 000				10 000	1 013	Fastighet
Inventarier nytt gruppboende 2013				200				200	28	Social
Nytt LSS-boende Sågen (alternativt Krusmyntamodellen)					10 000			10 000	1 013	Fastighet
Inventarier Sågen					200			200	28	Social
Dalhallen inkl parkering	20 297	10 703						31 000	2 613	Fastighet
Dalhallen inventarier		1 500						1 500	210	KoF
	94 269	190 031	170 400	20 200	14 200	0	0	489 100	39 030	
<u>Vatten och avlopp</u>										
Va-nyanläggning		2 000						2 000	141	VA
Tranmyravägen	322	1 178						1 500	105	VA
Pumpstation Raksta		500						500	35	VA
VA-förnyelse Trollbäcken o resterande Tyresö		3 000						3 000	211	VA
Fårdala vattentorn, reservoaråtgärder samt övervakningsutrustning		1 000						1 000	140	VA
Fördröjningsmagasin, Södra Lindalen		1 000						1 000	70	VA
Vattennivåreglering, Nyfors		400						400	28	VA
Dagvattenhanteringsplan	258	2 242						2 500	176	VA
Samlingsanslag för VA			7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	35 000	2 461	VA
	580	11 320	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	46 900	3 367	
<u>Renhållning</u>										
Tillbyggnad kretsloppsstation	16 574	300						16 874	1 519	Renhållning
Masshanteringsplats Mediavägen	231	5 769						6 000	540	Renhållning
Trädgårdsavfallskompostering	113	187						300	27	Renhållning

Bilaga 5 Investeringar 2011-2016 (tkr)

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	>2015	Totalt	Drift- kostnad	
Tömningsregistreringssystem	1	99						100	9	Renhållning
Kretsloppsstation, kärlyte		600						600	84	Renhållning
Samlingsanslag för renhållning			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	15 000	1 350	Renhållning
	16 919	6 955	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	38 874	3 529	
SAMMANLAGT		393 543	297 027	166 599	98 700	99 000	71 813	1 303 802	110 181	